

ZRZESZENIE BANKU POLSKIEJ SPÓŁDZIELCZOŚCI
BANK SPÓŁDZIELCZY W LUBAWIE
Rok założenia 1870

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W LUBAWIE

2020

SPIS TREŚCI:

I.	OGÓLNE INFORMACJE O BANKU	3
1.	WŁADZE BANKU	3
2.	ORGANIZACJA WEWNĘTRZNA BANKU.....	4
3.	PRACOWNICY BANKU	5
4.	CZŁONKOWIE BANKU I FUNDUSZE WŁASNE	6
5.	MAJĄTEK BANKU	7
II.	UWARUNKOWANIA GOSPODARCZE PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚCI.....	7
III.	CHARAKTERYSTYKA PODSTAWOWYCH OBSZARÓW DZIAŁALNOŚCI BANKU	8
1.	DZIAŁALNOŚĆ DEPOZYTOWA	8
2.	DZIAŁALNOŚĆ KREDYTOWA.....	9
3.	POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ	10
IV.	SYTUACJA FINANSOWA BANKU I WYKONANIE WYNIKU FINANSOWEGO	10
1.	BILANS.....	10
2.	RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	10
V.	DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA BANKU	11
VI.	WSKAŹNIKI FINANSOWE CHARAKTERYZUJĄCE DZIAŁALNOŚĆ BANKU	11
VII.	KOMUNIKACJA Z KLIENTEM I CZŁONKAMI BANKU	13
VIII.	SPOŁECZNA DZIAŁALNOŚĆ BANKU	14
IX.	DZIAŁALNOŚĆ MARKETINGOWA BANKU	14
X.	SYSTEM ZARZĄDZANIA BANKIEM.....	15
1.	SYSTEM ZARZĄDZANIA RYZYKIEM.....	15
2.	SYSTEM KONTROLI WEWNĘTRZNEJ	19
XI.	PRZEWIDYWANE WARUNKI REALIZACJI WYNIKU FINANSOWEGO W 2021 ROKU	19
XII.	PRZEWIDYWANY ROZWÓJ BANKU W 2021 ROKU	20
XIII.	ZASADY ŁADU KORPORACYJNEGO W BANKU.....	22
	PODSUMOWANIE	22

SPIS TABEL:

TABELA 1 STRUKTURA WŁAŚCICIELSKA BANKU

TABELA 2 POZIOM I STRUKTURA FUNDUSZY WŁASNYCH BANKU NETTO NA DZIEŃ 31.12.2020R.

TABELA 3 UDZIAŁ INWESTYCJI FINANSOWYCH W AKTYWACH NETTO BANKU NA DZIEŃ 31.12.2020R.

TABELA 4 STRUKTURA DEPOZYTÓW WG PODMIOTÓW

TABELA 5 STRUKTURA PORTFELA KREDYTOWEGO WG PODMIOTÓW KLASYFIKOWANYCH DO GRUPY NORMALNE I POD OBSERWACJĄ

TABELA 6 WYKONANIE WYBRANYCH POZYCJI Z RACHUNKÓW ZYSKU I STRAT.

TABELA 7 ZESTAWIENIA ŚRODKÓW PRZEZNACZONYCH NA POMOC FINANSOWĄ W 2020R.

TABELA 8 PODSTAWOWE WSKAŹNIKI CHARAKTERYZUJĄCE DZIAŁALNOŚĆ BANKU W 2021R.

SPIS RYSUNKÓW:

RYSUNEK 1 STRUKTURA ORGANIZACYJNA BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W LUBAWIE

I. OGÓLNE INFORMACJE O BANKU

Bank Spółdzielczy w Lubawie jest uniwersalnym bankiem z tradycjami, stworzonym po to, by służyć lokalnej społeczności. Bank obecny jest na rynku od 1870 roku i działa wyłącznie w oparciu o polski kapitał. Łącząc doświadczenie i tradycje bankowości z nowoczesnym sposobem prowadzenia finansów. Bank specjalizuje się w obsłudze klientów indywidualnych, firm, instytucji, rolników – stawiając na profesjonalizm i wysoką jakość działania. Bank Spółdzielczy w Lubawie to Bank blisko Ciebie – który jest partnerem i doradcą, a nie tylko instytucją oferującą usługi bankowe.

Bank Spółdzielczy w Lubawie jest:

- nowoczesnym, uniwersalnym Bankiem profesjonalnie świadczącym szeroki asortyment wysokiej jakości usług finansowych na lokalnym rynku jego działania, zapewniając kompleksowe zaspokojenie potrzeb i aspiracji miejscowej społeczności,
- doradcą i partnerem w realizacji przedsięwzięć mających na celu rozwój lokalnych środowisk,
- Bankiem zapewniającym pewne bezpieczeństwo i efektywność gromadzonych środków finansowych na prowadzonych przez niego rachunkach,
- Bankiem wspierającym potrzeby swoich członków w środowiskach jego działania,
- kontynuatorem idei i tradycji polskiej spółdzielczości bankowej.

Od marca 2002r. Bank Spółdzielczy w Lubawie jest zrzeszony z Bankiem Polskiej Spółdzielczości S.A., a od lutego 2017r. jest także uczestnikiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Rozwój oraz wysokie tempo rozprzestrzeniania się wirusa COVID-19 ujawniły się w Polsce na przełomie lutego i marca 2020 roku, kiedy to w epicentrum epidemii znalazła się niemalże cała Europa Zachodnia. Wówczas gospodarki wszystkich krajów coraz mocniej korygowały swoje prognozy odnośnie wzrostu gospodarczego PKB na 2020 r. Wraz z dalszym, dynamicznym rozwojem epidemii państwa europejskie, w tym Polska, wprowadzały coraz to nowe i drastyczniejsze ograniczenia w mobilności społecznej i aktywności gospodarczej na niespotykaną dotąd skalę. W dniu 18 marca 2020 r. RPP podjęła decyzję o pierwszej od 5 lat obniżce stóp procentowych, gdzie stopa referencyjna została obniżona z 1,50 pp. do 1,00 pp. W dniach 9 kwietnia oraz 29 maja 2020 r. podjęto ponownie decyzje o skorygowaniu stawki referencyjnej, odpowiednio do 0,50 pp. (obniżenie o 0,50 pp.) oraz do 0,10 pp. (obniżka o 0,40 pp.). W międzyczasie Rząd w Polsce uruchomił szereg instrumentów pomocowych, do których zaliczyć można m.in. tzw. Tarczę antykryzysową. Powyższe działania uderzyły zwłaszcza w sektor bankowy, powodując obserwowany w całym sektorze wyraźny spadek rentowności oraz jednoczesny wzrost podaży pieniądza.

Niniejsze Sprawozdanie z działalności Banku Spółdzielczego w Lubawie przedstawia jego organizację, profil i poziom ryzyka, oraz sytuację finansową, uwzględniającą pełny i rzeczywisty obraz wpływu skutków rozwoju epidemii COVID-19 na działalność finansową jednostki.

1. WŁADZE BANKU

Zgodnie ze Statutem organami Banku są:

- 1) Zebranie Przedstawicieli,
- 2) Rada Nadzorcza,
- 3) Zarząd,
- 4) Zebrania Grup Członkowskich.

Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku są objęci oceną w zakresie wiedzy, umiejętności i doświadczenia, odpowiedniego do pełnionych przez nich funkcji i powierzonych im obowiązków, a także rękojmi należytego wykonania tych obowiązków dokonaną odpowiednio przez Zebranie Przedstawicieli w zakresie oceny Rady Nadzorczej, oraz Radę Nadzorczą w zakresie członków Zarządu.

W świetle art. 22aa Prawa bankowego Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Lubawie, zgodnie z dokonaną w 2020 r. oceną, spełniają wskazane warunki wymagane dla organów Banku. Zarówno Członkowie Zarządu, jak i Członkowie Rady Nadzorczej uczestniczą na bieżąco w szkoleniach dotyczących pełnionych przez nich funkcji.

Bank wprowadził Uchwałą Zarządu 69/2020 z dnia 11 maja 2020 r. „Politykę zapewnienia odpowiedzialności w składzie Zarządu i Rady Nadzorczej oraz zapewnienia odpowiedzialności osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku Spółdzielczego w Lubawie”. Wyżej wymieniona Polityka została zatwierdzona przez Radę Nadzorczą Uchwałą 6/2020 z dnia 14 maja 2020 r. oraz Zebranie Przedstawicieli Uchwałą 2/2020 z dnia 17 czerwca 2020 r. Zgodnie z powyższą Polityką Członkowie Zarządu, Rady Nadzorczej oraz pracownicy kluczowi zostali objęci oceną odpowiedzialności.

ZEBRANIE PRZEDSTAWICIELI

Sprawozdawcze Zebranie Przedstawicieli Banku Spółdzielczego w Lubawie w 2020 roku odbyło się 17 czerwca. Podczas

Zebrania podjęło uchwały m.in. w sprawie podziału nadwyżki bilansowej za 2019r., zatwierdzenia sprawozdania finansowego za 2019r. wraz z opinią niezależnego biegłego rewidenta, zatwierdzenia sprawozdania z działalności za 2019r. Przedmiotem obrad Zebrania było również uchwalenie kierunków rozwoju działalności gospodarczej oraz społecznej i kulturalnej na rok 2020.

RADA NADZORCZA

Zgodnie ze Statutem BS w Lubawie i Uchwałą ZP Rada Nadzorcza liczy 9 osób. Skład Rady Nadzorczej wybranej przez Zebranie Przedstawicieli na kadencję na lata 2018 - 2022 jest następujący:

I.p.	Imię i nazwisko	Funkcja
1	Edmund Babski	Przewodniczący Rady Nadzorczej
2	Zbigniew Makowski	Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej
3	Zygmunt Surdykowski	Sekretarz Rady Nadzorczej
4	Tadeusz Nawrocki	Członek Rady Nadzorczej
5	Marian Kołdecki	Członek Rady Nadzorczej
6	Maria Irena Kowalska	Członek Rady Nadzorczej
7	Tadeusz Raszkowski	Członek Rady Nadzorczej
8	Ryszard Laskowski	Członek Rady Nadzorczej
9	Marek Wielgomas	Członek Rady Nadzorczej

W 2020r. odbyło się 6 posiedzeń Rady Nadzorczej (w tym 3 posiedzenia w formie telekonferencji), podczas których podjęto 44 uchwały dotyczące działalności Banku.

W zakresie polityki wynagrodzeń Członków Rady Nadzorczej w Banku obowiązuje „Polityka wynagradzania członków Rady Nadzorczej w Banku Spółdzielczym w Lubawie” przyjęta przez Zebranie Przedstawicieli, która określa zasady wynagradzania osób wchodzących w skład Rady Nadzorczej. W 2020 r. Bank przestrzegał zasad wynagradzania osób wchodzących w skład Rady Nadzorczej.

ZARZĄD BANKU

Zarząd Banku Spółdzielczego w Lubawie w 2020 r. pracował w następującym, niezmiennym w stosunku do roku poprzedniego składzie:

I.p.	Imię i nazwisko	Funkcja
1	Magdalena Waldan	Prezes Zarządu
2	Mirosława Grzelka	Wiceprezes Zarządu ds. Handlu
3	Iwona Agnieszka Waruszevska	Wiceprezes Zarządu ds. Finansowo-Księgowych

Zarząd w ramach wykonywania swoich obowiązków odbył 43 posiedzenia (w tym 3 posiedzenia w trybie hybrydowym, gdzie część uczestników posiedzenia była w trakcie pracy zdalnej i uczestniczyła w połączeniu on-line), podczas których podejmował decyzje kredytowe oraz zapoznał się i przeanalizował otrzymane materiały zgodnie z SIZ. Zostało podjętych 208 uchwał dotyczących bieżącej działalności.

W zakresie polityki wynagrodzeń Członków Zarządu wprowadzonej przez Radę Nadzorczą w Banku obowiązują „Polityka wynagradzania pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku Spółdzielczego w Lubawie” oraz „Regulamin wynagradzania osób wchodzących w skład Zarządu Banku Spółdzielczego w Lubawie”.

Regulacje te określają zasady wynagradzania osób wchodzących w skład Zarządu. W 2020 r. Bank przestrzegał zasad wynagradzania osób wchodzących w skład Zarządu.

2. ORGANIZACJA WEWNĘTRZNA BANKU

Bank Spółdzielczy w Lubawie wpisany jest do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Olsztynie, VIII Wydział Gospodarczy pod numerem KRS 0000093288, posiada numer statystyczny REGON 000503907 oraz NIP 744-000-30-70. Zgodnie ze Statutem Bank nie prowadzi działalności poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, działa na terenie województwa warmińsko-mazurskiego, koncentrując swoją działalność na terenie powiatu iławskiego w gminie miejskiej i wiejskiej Lubawa. Bank nie posiada podmiotów zależnych, jak również nie działa w holdingu. Bank jest jednostką organizacyjną, którą tworzą następujące komórki organizacyjne:

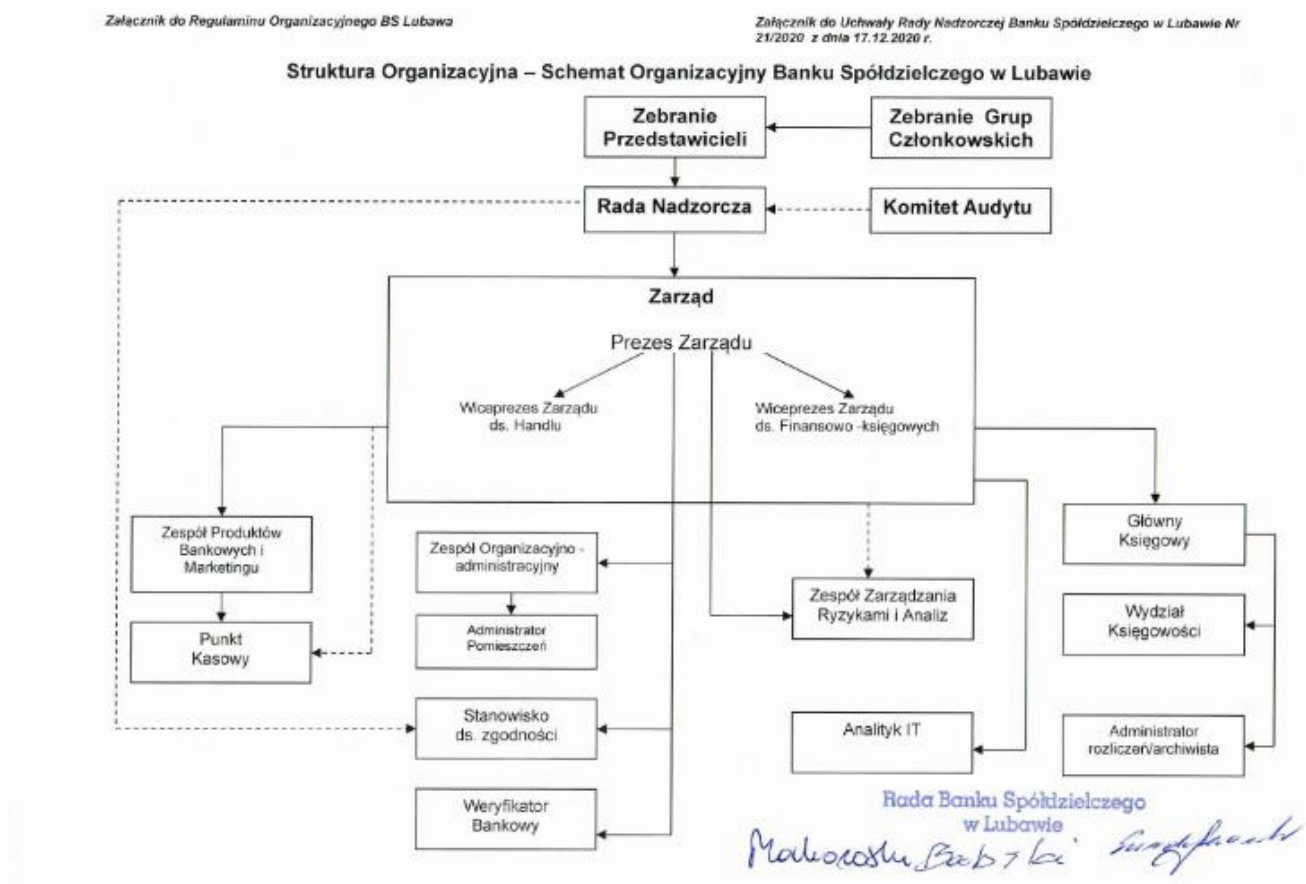
- 1) w Centrali: wydziały, zespoły, stanowiska pracy,
- 2) Punkty Kasowe

W 2020 roku Bank wykonywał swoje zadania poprzez:

- 1) Centralę w Lubawie przy ul. Rzepnikowskiego 2,
- 2) Punkt Kasowy w Lubawie przy ul. Rynek 1,
- 3) Punkt Kasowy w Rożentalu (w dniu 17 czerwca 2020 r. podczas obrad Zebrania Przedstawicieli została podjęta decyzja o zamknięciu działalności Punktu Kasowego w Rożentalu po przeanalizowaniu rentowności jednostki oraz konsultacjach z Radą Nadzorczą oraz Zebraniami Grup Członkowskich).

W okresie sprawozdawczym dokonano zmiany w strukturze organizacyjnej, która prezentuje się następująco:

Rysunek 1 Struktura organizacyjna Banku Spółdzielczego w Lubawie

3. PRACOWNICY BANKU

Bank posiada profesjonalny i stały zespół pracowników – 76,5% pracowników posiada wykształcenie wyższe (26 os.), 23,5% wykształcenie średnie i zawodowe (8 os.).

Na dzień 31 grudnia 2020 r. stan zatrudnienia wynosił 34 osoby (33,25 etatów) (25 kobiet, 9 mężczyzn) w tym:

- 1) 32 osoby na cały etat,
- 2) 1 osobę na 0,75 etatu,
- 3) 1 osobę na 0,50 etatu.

Stan zatrudnienia w porównaniu do ubiegłego roku zmniejszył się o 2 osoby. W ciągu 2020 r. odeszło z Banku 8 pracowników, zatrudnionych było natomiast 5 osób.

Przedział wiekowy osób zatrudnionych w Banku Spółdzielczym w Lubawie:

- do 25 lat – 2 os., tj. 5,9% wszystkich zatrudnionych,
- 26-35 lat – 8 os., tj. 23,5% wszystkich zatrudnionych,
- 36-45 lat – 9 os., tj. 26,4% wszystkich zatrudnionych,
- 46-55 lat – 11 os., tj. 32,4% wszystkich zatrudnionych,
- pow. 55 lat – 4 os., tj. 11,8% wszystkich zatrudnionych.

Zasady wynagradzania pracowników na poszczególnych stanowiskach pracy określone są w Regulaminie wynagradzania pracowników przyjętym przez Zarząd.

Bank tworzy corocznie odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych. Funduszem zarządza trzyosobowa Komisja Socjalna, wybrana spośród pracowników Banku na kadencje 2-letnie.

Środki z Funduszu przeznaczone są głównie na:

- 1) dofinansowanie działalności sportowo-rekreacyjnej;

- 2) dofinansowanie działalności kulturalno-oświatowej w postaci imprez artystycznych, kulturalnych, rozrywkowych oraz zakup biletów wstępu na takie imprezy;
- 3) udzielanie zwrotnych pożyczek na cele mieszkaniowe;
- 4) bony подарunkowe lub świadczenia pieniężne dla pracowników;
- 5) sfinansowanie zakupu paczek z okazji Świętego Mikołaja.

Polityka szkoleniowa Banku Spółdzielczego opiera się na podejmowaniu systematycznych działań mających na celu nabycie nowych umiejętności, wiedzy oraz kształtowania pożądanych postaw i zachowań pracowniczych. Pracownicy uczestniczą w szkoleniach, webinarach, których zakres i tematyka dostosowane są do aktualnych potrzeb i wymogów. Bank przykładą dużą wagę do doskonalenia umiejętności i kompetencji pracowników, czego dowodem są przeprowadzane szkolenia zewnętrzne i wewnętrzne.

W ciągu całego 2020 roku łącznie 40 pracowników i 2 członków Rady Nadzorczej Banku uczestniczyło w 26 szkoleniach zewnętrznych, 6 szkoleniach wewnętrznych, 11 szkoleniach e-learningowych i 138 szkoleniach w formie sesji on-line.

Podnoszenie kwalifikacji zawodowych, uzupełnianie i doskonalenie wiedzy jest jednym z warunków profesjonalizmu pracowników, dlatego też Zarząd przykładą dużą uwagę do szkoleń.

4. CZŁONKOWIE BANKU I FUNDUSZE WŁASNE

W 2020 r. liczba członków zmniejszyła się względem roku poprzedniego o 79. W Banku nie wystąpili udziałowcy posiadający ponad 5% głosów na Zebraniu Przedstawicieli. Wartość nominalna jednego udziału wynosi 100,00 zł., a średnia wysokość udziałów przypadających na jednego członka na dzień 31.12.2020r. wynosiła 424,33 zł.

Strukturę właścicielską Banku z podziałem na poszczególne grupy udziałowców przedstawia Tabela nr 1.

Tabela 1 Struktura właścicielska Banku

Nazwa grupy udziałowców	31.12.2019r.			31.12.2020r.		
	Liczba członków	Liczba udziałów	Fundusz udziałowy	Liczba członków	Liczba udziałów	Fundusz udziałowy
1. Osoby fizyczne	1 200	5 041	504,1	1 121	4 751	475,1
2. Osoby prawne	5	27	2,7	5	27	2,7
OGÓŁEM	1 205	5 068	506,8	1 126	4 778	477,8

W 2020 r. na kapitały przeznaczono 98,0% wypracowanego w 2019 r. zysku netto, który wyniósł 1 098 tys. zł. (brutto 1 411 tys. zł.). W efekcie czego fundusz zasobowy wzrósł o 1 076 tys. zł.

Suma funduszy własnych netto Banku wzrosła na przestrzeni 2020 r. o 1 083tys. zł. (6,44%) i wyniosła 17 907 tys. zł.

Szczegółowe dane zawiera Tabela nr 2.

Tabela 2 Poziom i struktura funduszy własnych Banku netto na dzień 31.12.2020 r.

L.p.	Struktura funduszy	31.12.2019 r.		31.12.2020 r.		Dynamika w %	Różnica (w tys. zł.)
		Wartość (w tys. zł.)	struktura	Wartość (w tys. zł.)	struktura		
1.	Fundusz zapasowy	16 309	96,94%	17 386	97,09%	106,60%	1 077
2.	Fundusz udziałowy	506	3,01%	476	2,66%	94,07%	-30
3.	Fundusz rezerwow	65	0,39%	65	0,36%	100,00%	0
4.	Fundusz ogólnego ryzyka	50	0,30%	50	0,28%	100,00%	0
5.	Fundusz uzupełniający (z aktualizacji wyceny)	0	0,00%	0	0,00%	0,00%	0
6.	Wartości niematerialne i prawne	-106	-0,63%	-70	-0,39%	66,04%	36
Kapitał podstawowy TIER I		16 824	100,00%	17 907	100,00%	106,44%	1 083
Kapitał dodatkowy TIER II		0	0,00%	0	0,00%	0,00%	0
KAPITAŁ TIER I		16 824	100,00%	17 907	100,00%	106,44%	1 083
7.	Pożyczka podporządkowana (w części zaliczanej do funduszy Banku)	0	0,00%	0	0,00%	0,00%	0
KAPITAŁ TIER II		0	0,00%	0	0,00%	0,00%	0

FUNDUSZE WŁASNE	16 824	100,00%	17 907	100,00%	106,44%	1 083
------------------------	---------------	----------------	---------------	----------------	----------------	--------------

5. MAJĄTEK BANKU

W 2020 r. Bank inwestował głównie w oprogramowanie oraz sprzęt zwiększający bezpieczeństwo i efektywność funkcjonowania. Wartość netto rzeczowych aktywów trwałych na dzień 31.12.2020 r. wyniosła 8 492,71 tys. zł., wartości niematerialnych i prawnych – 70,23 tys. zł.

Majątek finansowy Banku na dzień 31.12.2020 r. to akcje i udziały o wartości 1 084,40 tys. zł., w tym akcje BPS S.A. o wartości 1 082,40 tys. zł. oraz udziały Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS o wartości 2,00 tys. zł.

Posiadane przez Bank akcje Banku Zrzeszającego, to: akcje serii H, I, J, M, W, udział w kapitale i w głosach na WZA nie przekracza 1%.

W celu zachowania norm płynności Bank inwestował środki pieniężne w lokaty międzybankowe w Banku Zrzeszającym oraz w instrumenty finansowe rynku pieniężnego i kapitałowego. Instrumenty finansowe kupowane przez Bank w 2020 r. to bony pieniężne NBP. Portfel inwestycji finansowych wg stanu na dzień 31.12.2020 r. wynosił 70 743,00 tys. zł. i stanowił 37,83% aktywów netto.

Szczegółowe informacje dotyczące udziału poszczególnych inwestycji finansowych w aktywach netto Banku przedstawia Tabela nr 3.

Tabela 3 Udział inwestycji finansowych w aktywach netto Banku na dzień 31.12.2020 r.

L.p.	Wyszczególnienie	Wartość nominalna (w tys. zł.)	Udział w aktywach netto
1.	Lokaty w Banku Zrzeszającym	49 595,00	26,52%
2.	Depozyt obowiązkowy	12 218,00	6,53%
3.	Bony pieniężne NBP	8 930,00	4,78%
	RAZEM	70 743,00	37,83%

Bank Spółdzielczy w Lubawie po przystąpieniu do Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS może zaliczać środki depozytu obowiązkowego złożonego w Banku BPS S.A. do uzupełniającej rezerwy płynności.

II. UWARUNKOWANIA GOSPODARCZE PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚCI

Według wstępnych szacunków produkt krajowy brutto w 2020r. był realnie niższy niż przed rokiem o 2,8% (wobec wzrostu o 4,5% w 2019r.). Głównym czynnikiem wpływającym na spadek produktu krajowego brutto był popyt krajowy. Negatywnie oddziaływał zarówno popyt inwestycyjny, jak i spożycie. Spożycie ogółem było o 1,5% niższe niż w 2019 r., w tym spożycie w sektorze gospodarstw domowych zmniejszyło się o 3,0%. Odnotowano znaczny spadek akumulacji brutto – o 12,2%, w tym nakłady brutto na środki trwałe zmniejszyły się o 8,4%. Popyt krajowy obniżył się o 3,7%.

Wartość dodana brutto w gospodarce narodowej była o 2,9% niższa niż w 2019 r. Nieznacznie obniżyła się wartość dodana brutto w przemyśle – o 0,2%. W budownictwie spadek (notowany w drugim z kolei roku) wyniósł 3,7%. W handlu; naprawie pojazdów samochodowych wartość dodana brutto obniżyła się o 4,0%.

Sytuacja na rynku pracy była trudniejsza niż w poprzednich latach. Po raz pierwszy od 2012 r. zmniejszyła się liczba pracujących

w gospodarce narodowej, a przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw było niższe niż w 2019 r. Po sześciu latach sukcesywnej poprawy, wzrosło bezrobocie rejestrowane: liczba zarejestrowanych bezrobotnych oraz stopa bezrobocia rejestrowanego od kwietnia kształtowały się powyżej poziomu sprzed roku.

Wzrost przeciętnych miesięcznych nominalnych i realnych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw był słabszy niż w poprzednich latach.

Przeciętne miesięczne emerytury i renty brutto w ujęciu nominalnym zwiększyły się bardziej niż w latach ubiegłych. Wzrost ich siły nabywczej był jednak słabszy niż w 2019 r., co było efektem przyspieszenia dynamiki cen konsumpcyjnych.

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły w większym stopniu niż w poprzednich latach. Średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych był nieznacznie wyższy od założonego w ustawie budżetowej. Przyspieszyła m.in. dynamika cen towarów i usług związanych z mieszkaniem; nieco słabszy niż w 2019 r. był natomiast wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych. Spadły ceny w zakresie transportu oraz ceny odzieży i obuwia.

Ceny produkcji sprzedanej przemysłu obniżyły się w skali roku, po wzroście w trzech poprzednich latach. Tempo wzrostu cen produkcji budowlano-montażowej było wolniejsze niż w 2019 r.

Produkcja sprzedana przemysłu obniżyła się w skali roku po raz pierwszy od 2009 r. W jednostkach powyżej 9 pracujących spadek notowano w większości sekcji (poza dostawą wody; gospodarowaniem ściekami i odpadami; rekultywacją), w tym najgłębszy w górnictwie i wydobywaniu. Niższa niż przed rokiem była sprzedaż w większości głównych grupowań przemysłowych,

a najbardziej obniżyła się w produkcji dóbr inwestycyjnych. Wzrost sprzedaży utrzymał się w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałych i dóbr zaopatrzeniowych.

Po raz pierwszy od 2010 r. odnotowano spadek sprzedaży detalicznej ogółem. W przedsiębiorstwach powyżej 9 pracujących sprzedaż była niższa niż przed rokiem w większości grup, w tym najbardziej obniżyła się w grupach: tekstylia, odzież, obuwie, pojazdy samochodowe, motocykle, części oraz paliwa stałe ciekłe i gazowe. Mniejsza niż przed rokiem była również sprzedaż m.in. w grupie żywność, napoje i wyroby tytoniowe. Wzrost utrzymał się natomiast m.in. w grupie meble, rtv, agd, choć był wyraźnie słabszy niż w 2019 r.

W drugim z kolei roku notowano spadek przewozów ładunków (był on większy niż w 2019 r.). Spadek przewozów pasażerów, obserwowany od kilkunastu lat, był dużo głębszy niż w poprzednich okresach.

Globalna produkcja rolnicza była wyższa niż w 2019 r., kiedy notowano jej spadek. Znacznie wzrosła produkcja roślinna, przy niewielkim ograniczeniu produkcji zwierzęcej. Na rynku rolnym obniżyły się przeciętne ceny skupu większości podstawowych produktów rolnych. Powyżej poziomu z 2019 r. kształtowały się ceny pszenicy, żywca wołowego i mleka. Niekorzystna dla producentów rolnych (odwrotnie niż w 2019 r.) była relacja cen sprzedawanych przez nich produktów rolnych do cen towarów i usług zakupywanych na cele bieżącej produkcji rolniczej i na cele inwestycyjne.

Wskaźnik ufności konsumenckiej, określający bieżące tendencje konsumpcji indywidualnej jest nieco bardziej ujemny niż w grudniu 2020 r., natomiast wskaźnik dotyczący tendencji oczekiwanych ponownie wzrósł. Pogorszeniu uległy m.in. oceny aktualnej sytuacji ekonomicznej kraju oraz przewidywania dotyczące sytuacji finansowej gospodarstwa domowego. Poprawiły się natomiast m.in. opinie dotyczące przyszłego poziomu bezrobocia, oszczędzania pieniędzy oraz oceny aktualnej sytuacji finansowej gospodarstwa domowego¹.

W Polsce, wzrost liczby zakażeń COVID-19 oraz zaostrzenie restrykcji epidemicznych jakie nastąpiły w IV kw. ub. r. oddziaływały negatywnie na aktywność gospodarczą w tym okresie, w szczególności w części sektora usług. W grudniu nastąpił wzrost dynamiki produkcji budowlano-montażowej oraz przemysłowej, w tym w sektorach eksportowych. Aktualne szacunki, uwzględniające wstępny szacunek PKB w 2020 r., wskazują, że w IV kw. nastąpił ponowny spadek PKB, choć skala obniżenia aktywności gospodarczej była istotnie mniejsza niż w II kw. Do obniżenia aktywności przyczyniło się w szczególności obniżenie konsumpcji oraz niższe niż rok wcześniej inwestycje. Dane z rynku pracy za grudzień wskazują na nadal niższy niż rok wcześniej poziom przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw, przy wzroście rocznej dynamiki przeciętnych wynagrodzeń w tym sektorze. Jednocześnie inflacja na koniec 2020 r. obniżyła się do 2,4% r/r².

Wybuch epidemii koronawirusa na początku 2020r. i jej trwanie do dnia dzisiejszego stanowi wciąż nie w pełni zmaterializowany czynnik ryzyka dla gospodarki Polski jak i Unii Europejskiej.

III. CHARAKTERYSTYKA PODSTAWOWYCH OBSZARÓW DZIAŁALNOŚCI BANKU

W omawianym okresie Bank realizował zadania określone w „Strategii działania Banku Spółdzielczego w Lubawie na lata 2020-2022”. Bank dążył do realizacji kluczowego celu strategicznego, tj.: Podniesienia atrakcyjności rynkowej Banku oraz wzmocnienia jego pozycji, poprzez wykorzystanie zasobów oraz zdolności do konkutowania, tak by przeciwdziałać zagrożeniom, które niesie rynek.

1. DZIAŁALNOŚĆ DEPOZYTOWA

Depozyty zgromadzone w Banku na koniec 2020 r. wynosiły 167 540 tys. zł. i wzrosły w porównaniu z końcem poprzedniego roku o 32 853 tys. zł., czyli o 24,4%. Strukturę depozytów wg podmiotów prezentuje Tabela nr 4.

Tabela 4 Struktura depozytów wg podmiotów (bez kont 191*, 291*, 391*, 37710*)

Lp.	Depozyty	31.12.2018 r.		31.12.2019 r.		Dynamika 2019/2018	31.12.2020 r.		Dynamika 2020/2019
		wartość (w tys. zł.)	struktura %	wartość (w tys. zł.)	struktura %		wartość (w tys. zł.)	struktura %	
1.	Sektor finansowy	0	0,0%	0	0,0%	0,0%	0	0,0%	0,0%
2.	Sektor niefinansowy, w tym:	118 015	97,1%	127 991	95,0%	108,5%	151 927	90,7%	118,7%
	- przedsiębiorcy	3 735	3,1%	5 982	4,4%	160,2%	15 137	9,0%	253,0%
	- rolnicy	24 176	19,9%	28 007	20,8%	115,8%	36 107	21,6%	128,9%
	- przedsiębiorcy indywidualni	10 110	8,3%	10 786	8,0%	106,7%	17 140	10,2%	158,9%
	- osoby prywatne	74 697	61,4%	78 099	58,0%	104,6%	77 996	46,6%	99,9%
	- instytucje działające na rzecz gosp. domowych	5 297	4,4%	5 117	3,8%	96,6%	5 547	3,3%	108,4%
3.	Sektor budżetowy, w	3 465	2,9%	6 696	5,0%	193,2%	15 613	9,3%	233,2%

¹ Sytuacja społeczno-gospodarcza kraju w 2020r. Analizy statystyczne 12/2020. Główny Urząd Statystyczny

² Informacja po posiedzeniu Rady Polityki Pieniężnej w dniu 3 lutego 2021r.

tym:									
- instytucje samorządowe	3 465	2,9%	6 696	5,0%	193,2%	15 613	9,3%	233,2%	
DEPOZyty OGÓŁEM	121 480	100,0%	134 687	100,0%	110,9%	167 540	100,0%	124,4%	

Struktura podmiotowa depozytów wskazuje na dywersyfikację źródeł ich pochodzenia. Zdecydowanie najwięcej środków lokują osoby prywatne. Stan środków zdeponowanych na rachunkach osób prywatnych w analizowanym okresie wynosił 77 996 tys. zł., co stanowiło 46,6% depozytów ogółem. Kolejnym znaczącym źródłem depozytów były rachunki rolników, na których zaewidencjonowano 36 107 tys. zł. ich udział w strukturze depozytów wyniósł 21,6%.

Na dzień 31.12.2020 r. na rachunkach bieżących zgromadzono środki w wysokości 131 581 tys. zł. (78,54% depozytów ogółem),

a na rachunkach terminowych 35 959 tys. zł. (21,46% depozytów ogółem).

W 2020r. Bank prowadził 4 732 rachunki Klientów i ich liczba zmniejszyła w stosunku do roku poprzedniego o 75 sztuk (1,68%). Środki depozytowe w całości pokrywały akcję kredytową Banku. Wskaźnik pokrycia akcji kredytowej środkami depozytowymi na koniec grudnia 2020 r. osiągnął poziom 165,84% i był wyższy w stosunku do analogicznego okresu 2019r. (145,67%) o 20,16 pp.

2. DZIAŁALNOŚĆ KREDYTOWA

W analizowanym okresie Bank odnotował niższą dynamikę kredytów niż depozytów. Całkowita wartość portfela kredytowego na dzień 31.12.2020r. wynosiła 101 028 tys. zł. i w stosunku do końca 2019r. wzrosła o 8 568 tys. zł., czyli o 9,3%. Wolumen kredytów w sumie bilansowej netto Banku na koniec 2020r. wynosił 54,0% i w porównaniu do roku poprzedniego zmniejszył się o 5,5 pp.

Zaangażowanie depozytów w kredyty w Banku na koniec 2020r. wynosiło 60,3% i w porównaniu do roku poprzedniego spadło o 8,4 pp.

Strukturę portfela kredytowego wg podmiotów prezentuje Tabela nr 5.

Tabela 5 Struktura portfela kredytowego wg podmiotów

Lp.	Kredyty	31.12.2018r.		31.12.2019r.		Dynamika 2019/2018	31.12.2020r.		Dynamika 2020/2019
		wartość (w tys. zł.)	struktura %	wartość (w tys. zł.)	struktura %		wartość (w tys. zł.)	struktura %	
1.	Sektor finansowy	0	0,0%	0	0,0%	0,0%	0	0,0%	0,0%
2.	Sektor niefinansowy, w tym:	93 598	96,3%	87 271	94,4%	93,2%	88 869	88,0%	101,8%
	- przedsiębiorcy	5 789	6,0%	5 225	5,6%	90,3%	5 041	5,0%	96,5%
	- rolnicy	51 907	53,4%	48 042	52,0%	92,6%	45 669	45,2%	95,1%
	- przedsiębiorcy indywidualni	6 552	6,7%	6 579	7,1%	100,4%	6 033	6,0%	91,7%
	- osoby prywatne	29 242	30,1%	27 240	29,5%	93,2%	31 959	31,6%	117,3%
	- instytucje działające na rzecz gosp. domowych	108	0,1%	185	0,2%	171,3%	167	0,2%	90,3%
3.	Sektor budżetowy, w tym:	3 646	3,7%	5 189	5,6%	142,3%	12 159	12,0%	234,3%
	- instytucje samorządowe	3 646	3,7%	5 189	5,6%	142,3%	12 159	12,0%	234,3%
	KREDYTY OGÓŁEM	97 244	100%	92 460	100%	95,1%	101 028	100,0%	109,3%

W strukturze kredytów 45,2% stanowią zobowiązania rolników, 31,6% zobowiązania osób prywatnych, 6,0% zobowiązania przedsiębiorców indywidualnych, 5,0% zobowiązania przedsiębiorstw, 0,2% zobowiązania instytucji działających na rzecz gosp. domowych oraz 12,0% zobowiązania samorządów.

Należności zagrożone w okresie roku zmalały i wyniosły 1 657 tys. zł. (są to należności od sektora niefinansowego), co stanowi 1,6% całości obliża kredytowego (na koniec 2019r. było to odpowiednio 3 923 tys. zł. i 4,2%).

Na koniec grudnia 2020r. wysokość rezerw celowych na kredyty wyniosła 1 061 tys. zł.

Bank zgodnie z nałożonym obowiązkiem utworzył odpisy aktualizujące dotyczące naliczonych odsetek wg. stanu na 31 grudnia 2020r. w łącznej kwocie 147 tys. zł.

Wskaźnik kredytów zagrożonych brutto w kredytach ogółem brutto w BS Lubawa (1,8%) był niższy od udziału kredytów zagrożonych w bankach spółdzielczych zrzeszonych w BPS S.A. wynoszącym 8,0% (grudzień 2020r.) i Banku BPS S.A. wynoszącym 13,0% (grudzień 2020r.).

Kredyty na działalność gospodarczą i kredyty rolnicze podlegały monitoringowi sytuacji ekonomiczno-finansowej kredytobiorców. W przypadku kredytów zabezpieczonych hipotecznie przeglądowi podlegały wszystkie zabezpieczenia kredytów oraz wyceny nieruchomości i aktualność polis ubezpieczeniowych.

3. POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ

Ważną działalnością Banku jest działalność rozliczeniowa oraz obsługa gotówkowa klientów. Działalność rozliczeniowa realizowana jest w znacznej części za pośrednictwem bankowości elektronicznej. Liczba transakcji zleconych przez bankowość elektroniczną w ciągu roku wyniosła 193 315 szt. i była wyższa o 35 617 szt. (22,6%) niż w roku ubiegłym. Należy podkreślić fakt, iż liczba ta rośnie z roku na rok, jak również liczba klientów korzystających z bankowości internetowej.

IV. SYTUACJA FINANSOWA BANKU I WYKONANIE WYNIKU FINANSOWEGO

1. BILANS

Suma bilansowa zwiększyła się na przestrzeni 2020r. ze 155 268 tys. zł. do 187 010 tys. zł., tj. o 20,4%.

W strukturze aktywów niezmiennie dominują należności od sektora niefinansowego, które na 31.12.2020r., wyniosły 87 213 tys. zł. (dynamika 101,6%). Wartość portfela kredytowego (nominalna) wyniosła ogółem 101 028 tys. zł i w porównaniu do stanu na dzień 31.12.2019r. wzrosła o 9,3%.

Drugą bardzo istotną pozycją aktywów są należności od sektora finansowego, wynoszące na 31.12.2020r. 63 719 tys. zł. (na 31.12.2019r. 36 783 tys. zł.) i tworzone głównie z lokat terminowych w Banku Zrzeszającym, tj. 61 813 tys. zł. (wartość nominalna łącznie z depozytem obowiązkowym, w tym 49 595 tys. zł. to lokaty terminowe, a 12 218 to depozyt obowiązkowy).

Inne pozycje aktywów to:

- należności od sektora budżetowego: 12 171 tys. zł.,
- bony pieniężne NBP: 8 930 tys. zł.,
- aktywa trwałe: 8 562 tys. zł.
- kasa, operacje z bankiem centralnym: 4 518 tys. zł.,
- papiery wartościowe 1 084 tys. zł.,
- inne aktywa 813 tys. zł.

W strukturze pasywów dominują zobowiązania wobec sektora niefinansowego, które na 31.12.2020r., wyniosły 152 138 tys. zł. i wzrosły w trakcie 2020r. o 23 571 tys. zł. (dynamika 118,3%) oraz zobowiązania wobec sektora instytucji rządowych i samorządowych które na 31.12.2020r., wyniosły 15 685 tys. zł i wzrosły w trakcie 2020r. o 8 931 tys. zł (dynamika 232,2%).

Inne pozycje pasywów to:

- kapitały: 17 978 tys. zł.,
- wynik z roku bieżącego: 537 tys. zł.
- inne pasywa: 672 tys. zł.

2. RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

Na przestrzeni 2020r. Rada Polityki Pieniężnej podejmowała trzykrotnie decyzje o obniżaniu stóp procentowych. Stopa referencyjna obniżona została z poziomu 1,5% do 0,1%.

Przychody z odsetek wyniosły 4 328 tys. zł. i były niższe niż w roku ubiegłym o 21,6%. Koszty odsetek wyniosły 669 tys. zł. i w odniesieniu do 2019 roku zmalały o 27,7%. Wynik z tytułu prowizji wyniósł 1 439 tys. zł. i zwiększył się o 18,3%.

Koszty działania Banku osiągnęły poziom 3 858 tys. zł. tj. mniej o 4,9% od w porównaniu z rokiem ubiegłym, w tym wynagrodzenia pracowników brutto 2 009 tys. zł. Amortyzacja majątku wyniosła 257 tys. zł. i była wyższa niż w 2019 r. o 1 tys. zł.

W 2020r. Bank wypracował zysk brutto w wysokości 765 tys. zł., co stanowi 54,2% zysku brutto wypracowanego w roku poprzednim. Zysk netto za 2020r. wyniósł 537 tys. zł., co oznacza spadek o 561 tys. zł. w porównaniu z 2019r. (spadek o 48,9% r/r).

Wykonanie wybranych pozycji z rachunków zysku i strat przedstawia Tabela nr 6.

Tabela 6 Wykonanie wybranych pozycji z rachunków zysku i strat

L.p.	Tytuł	31.12.2018r. (w tys. zł.)	31.12.2019r. (w tys. zł.)	Dynamika 2019/2018	31.12.2020r. (w tys. zł.)	Dynamika 2020/2019
------	-------	------------------------------	------------------------------	-----------------------	------------------------------	-----------------------

1	Przychody z tytułu odsetek	5 496	5 517	100,4%	4 328	78,4%
2	Koszty odsetek	894	925	103,5%	669	72,3%
3	Wynik z tytułu odsetek	4 602	4 592	99,8%	3 659	79,7%
4	Wynik z tytułu prowizji	1 219	1 216	99,8%	1 439	118,3%
5	Wynik operacji finansowych	0	0	0,0%	0	0,0%
6	Wynik z pozycji wymiany	29	29	100,0%	19	65,5%
7	Wynik na działalności bankowej	5 850	5 837	99,8%	5 117	87,7%
8	Pozostałe przychody operacyjne	66	11	16,7%	280	2545,5%
9	Pozostałe koszty operacyjne	47	20	42,6%	45	225,0%
10	Koszty działania banku + amortyzacja	4 139	4 311	104,2%	4 115	95,5%
11	Różnica wartości rezerw i aktualizacji	294	106	36,1%	472	445,3%
12	Wynik z działalności operacyjnej	1 436	1 411	98,3%	765	54,2%
13	Zysk (strata) brutto	1 436	1 411	98,3%	765	54,2%
14	Podatek dochodowy	350	313	89,4%	228	72,8%
15	Zysk (strata) netto	1 086	1 098	101,1%	537	48,9%

Zarząd będzie wnosił do Zebrania Przedstawicieli o przeznaczenie zysku na:

- fundusz zasobowy – kwotę 515 tys. zł. co stanowi 95,9% zysku netto,
- Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych – kwotę 22 tys. zł. – 4,1% zysku netto.

V. DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA BANKU

Ponoszone w ostatnich latach nakłady na budowę, modernizację i wyposażenie placówek Banku oraz na rozwój szeroko rozumianej informatyki i bezpieczeństwa zapewniły nowoczesną infrastrukturę, dającą podstawy do zrównoważonego rozwoju Banku w przyszłości.

W 2020r. Bank nadal ponosił nakłady na modernizację i doposażenie placówek Banku. Bank zmodernizował sprzęt komputerowy, programy komputerowe usprawniające pracę, ponosił koszty serwisowania dotychczasowych systemów oraz urządzeń zwiększających bezpieczeństwo działania Banku. Przedmiotem zakupu były m.in. zestawy komputerowe, liczarki, licencje oprogramowania.

VI. WSKAŹNIKI FINANSOWE CHARAKTERYZUJĄCE DZIAŁALNOŚĆ BANKU

Analiza wielkości i wskaźników charakteryzujących działalność Banku w 2020r. wskazuje na spadek rentowności jednostki co wynika bezpośrednio z podjętych przez RPP decyzji o obniżeniu stopy referencyjnej na przestrzeni roku z 1,5 pp. do 0,1 pp. w następstwie epidemii koronawirusa.

Jednocześnie Bank w dalszym ciągu zwiększa zarówno bazę depozytową, fundusze własne, jak również i aktywa pracujące, co jest zgodne z podstawowym założeniem przyjętej na lata 2020-2022 Strategii.

Aktywa były źródłem generowania zysku oraz źródłem generowania funduszy. Współczynnik kapitałowy był na dobrym poziomie i ostatecznie na 31.12.2020r. osiągnął poziom 18,8% tj. wyższy niż w roku ubiegłym.

W 2020r. wskaźniki efektywności Banku względem lat ubiegłych wyglądały następująco:

Wyszczególnienie	31.12.2018r.	31.12.2019r.	31.12.2020r.
ROE	6,9%	6,5%	3,0%
ROA	0,8%	0,7%	0,3%

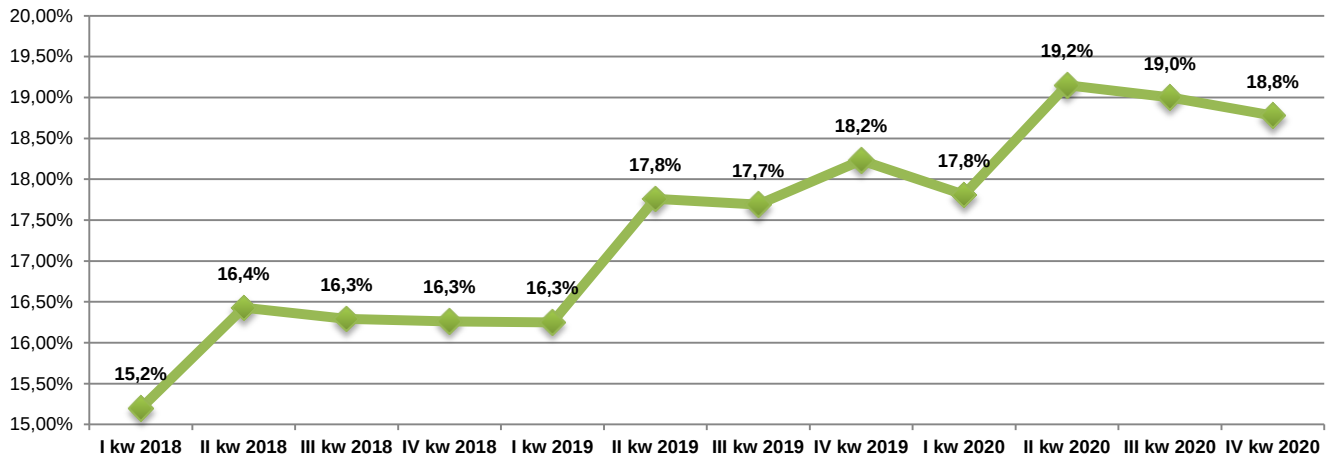
Wydajność pracowników, liczona sumą bilansową na jednego pracownika (5 500 tys. zł.) była o 1 187 tys. zł. wyższa niż w 2019r.

Bank posiada udział aktywów płynnych w aktywach ogółem na poziomie 35% (limit wewnętrzny wynosi minimum 20%).

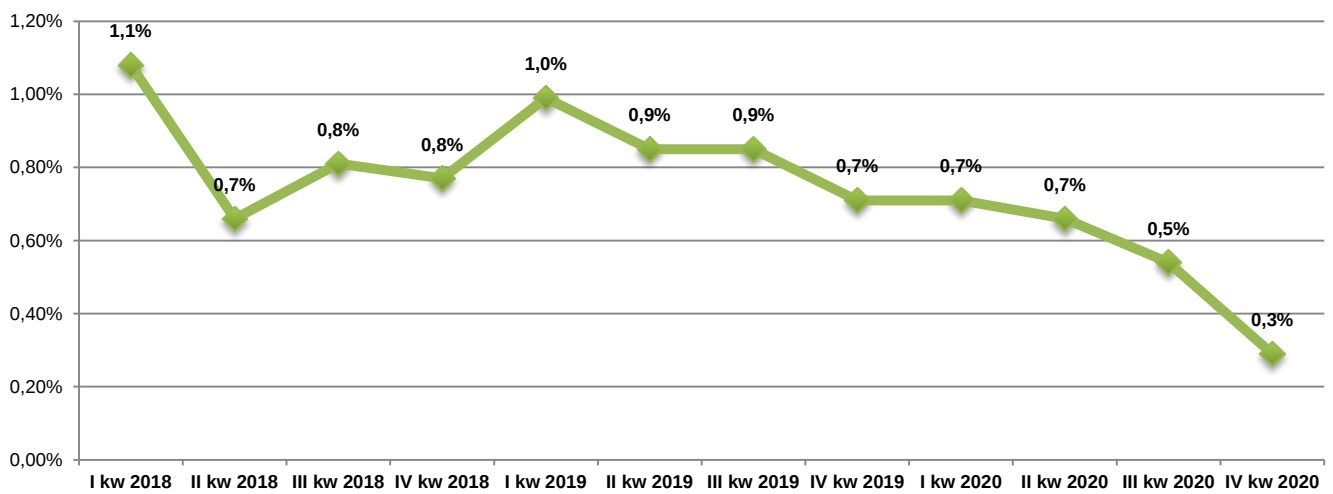
Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych uznanym kapitałem w wysokości 156% jest wyższy od krytycznego poziomu 100% - wskazuje to na prawidłową strukturę aktywów, zapewniającą prawidłowość funkcjonowania Banku.

Prezentację podstawowych wskaźników efektywności w latach 2018-2020 przedstawiają poniższe wykresy.

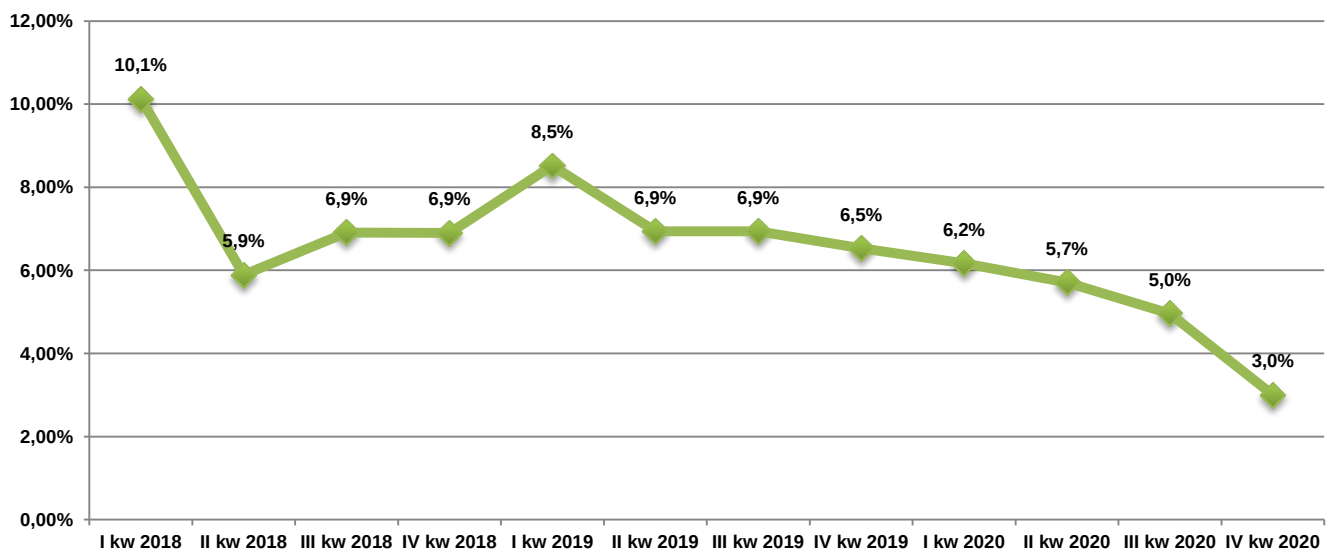
ŁĄCZNY WSPÓŁCZYNNIK KAPITAŁOWY

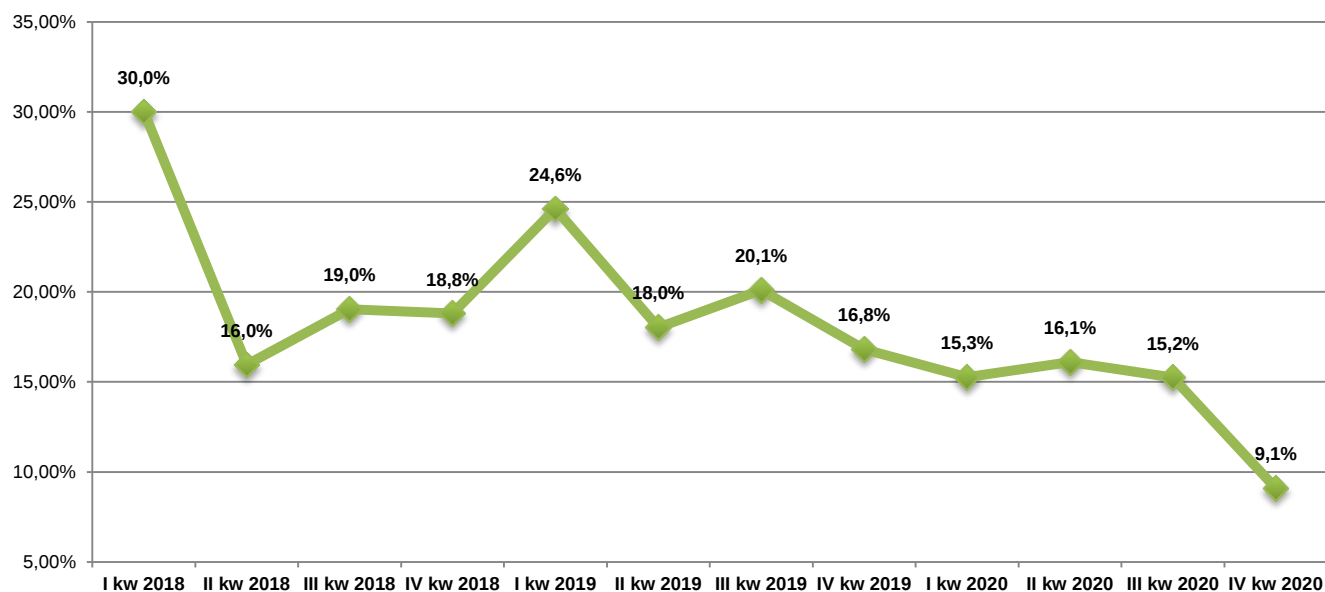
ROA NETTO

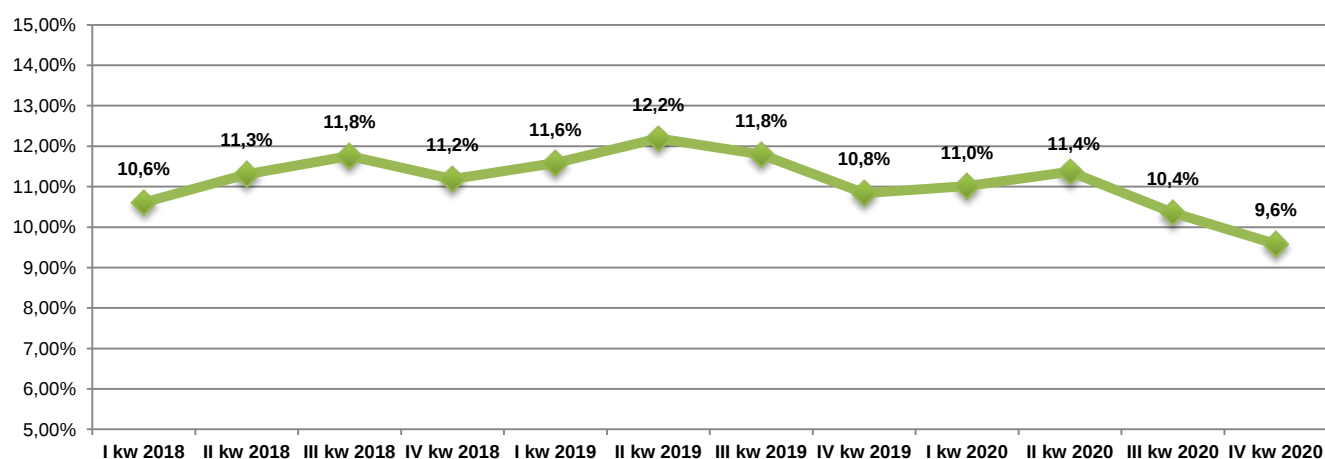
ROE NETTO

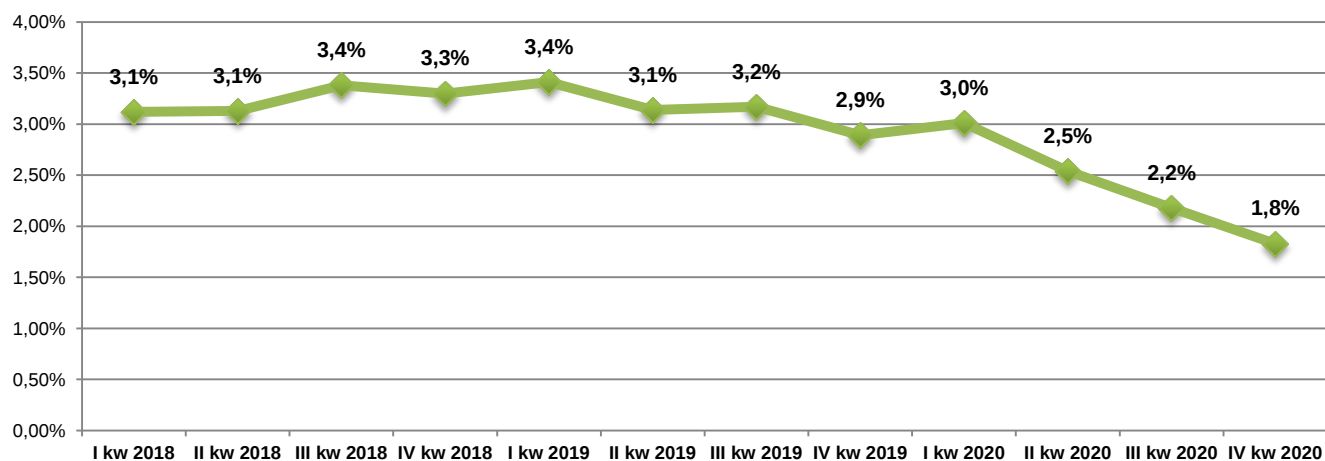
WSKAŹNIK RENTOWNOŚCI NETTO

WSKAŹNIK KAPITAŁÓW WŁASNYCH

MARŻA ODSETKOWA

VII. KOMUNIKACJA Z KLIENTEM I CZŁONKAMI BANKU

Bank podobnie jak w latach poprzednich budował partnerskie, długofalowe relacje ze swoimi klientami i udziałowcami oparte na współpracy przynoszącej korzyści obu stronom. Lojalność była naczelną wartością we współpracy z Klientem.

Do kontaktu z Klientami wykorzystywane były różnorodne kanały komunikacji m.in. wiadomości sms i wiadomości mailowe wysyłane do klientów, spotkania indywidualne. Istotnym kanałem komunikacji z Klientami jest przejrzysta oraz przyjazna użytkownikom strona internetowa www.bslubawa.pl oraz Fanpage (profil banku na Facebooku).

W roku 2020 Bank wspomagał swoją sprzedaż poprzez okresowe promocje swoich produktów kredytowych i depozytowych, a także wprowadzając nowe produkty, które zwiększyły konkurencyjność oferty Banku. Były to m.in.: wprowadzenie polskiego systemu płatności mobilnych „BLIK”, kredytu ekologicznego.

Panująca na świecie sytuacja związana z rozprzestrzenianiem się koronawirusa skłoniła Bank do podjęcia działań mających na celu utrzymanie stabilności finansowej oraz wsparcie swoich klientów. W tym celu wprowadzono programy pomocowe w ramach Tarczy Antykrzysowej. Dotyczyło to tarczy finansowej PFR dla małych i średnich firm, wakacji kredytowych dla klientów instytucjonalnych oraz indywidualnych.

Komunikacja z otoczeniem opierała się na zasadach: przejrzystości, rzetelności, wiarygodności i porównywalności danych. W Banku obowiązywały Zasady Dobrych Praktyk Bankowych oraz Zasady Etyki Banku Spółdzielczego w Lubawie.

Powyższe działania zapewniły Bankowi zachowanie dobrego wizerunku oraz zaufania Klientów, co w konsekwencji przełożyło się na utrzymanie niezbędnego poziomu depozytów oraz zaspokojenie potrzeb kredytowych klientów, jak również zachowanie norm płynności.

VIII. SPOŁECZNA DZIAŁALNOŚĆ BANKU

Bank w poczuciu społecznej odpowiedzialności biznesu, wzorem lat poprzednich uczestniczył – poprzez sponsoring i darowizny w przedsięwzięciach o istotnym znaczeniu lokalnym. Ze względu na panującą sytuację epidemiczną i wprowadzone przez Rząd obostrzenia większość zaplanowanych na rok 2020 imprez lokalnych nie odbyła się. Bank Spółdzielczy w Lubawie pomimo tego starał się aktywnie wspierać i uczestniczyć w życiu społeczności lokalnej czego wyrazem może być przekazane wsparcie finansowe Lubawskiej Grupie Muzyków, organizatorowi warsztatów muzycznych „Soundela 2020”, które odbyły się w formie online.

Zestawienie środków przeznaczonych przez Zarząd BS w Lubawie z Funduszu Społeczno-Kulturalnego na pomoc finansową w 2020r. przedstawia Tabela nr 7.

Tabela 7 Zestawienia środków przeznaczonych na pomoc finansową w 2020r.

Nr Protokołu z Posiedzenia Zarządu lub data przyznania wsparcia	Na sponsoring	Cel	Kwota w zł.
26/2020	Lubawska Grupa Muzyków	Warsztaty muzyczne - Soundela 2020	500,00 zł
		RAZEM:	500,00 zł
	Inne cele		
37/2020	Zakup gadżetów reklamowych z logo Banku	Wafle Holenderskie	1.400,36 zł
37/2020	Zakup gadżetów reklamowych z logo Banku	skarbonki, breloki	2.300,72 zł
		RAZEM:	3.701,08 zł
wydatki na sponsoring			500,00 zł
Inne cele			3.701,08 zł
WYDATKI OGÓŁEM:			4.201,08 zł

IX. DZIAŁALNOŚĆ MARKETINGOWA BANKU

Bank Spółdzielczy w Lubawie w 2020r. podjął szereg starań w celu zachowania dotychczasowej pozycji na rynku oraz sprostaniu oczekiwaniom klientów rynku lokalnego. W tym celu kontynuowano działania mające na celu promocję wizerunku Banku jako banku posiadającego w swojej ofercie nowoczesne produkty i usługi dla osób fizycznych lub prowadzących działalność gospodarczą nie związaną z rolnictwem, w oparciu o własne działania marketingowe, jak również poprzez działania ogólnokrajowe Grupy BPS.

Działania wizerunkowe na rynku lokalnym Bank prowadził w oparciu o dostępne środki masowego przekazu – własną stronę internetową, lokalne portale internetowe, portale społecznościowe, spoty reklamowe, jak również korzystał z drukowanych materiałów reklamowych produktów znajdujących się w ofercie Banku.

Dla uatrakcyjnienia oferty Bank, decyzją Zarządu, na bieżąco modyfikował produkty ze swojej oferty celem dostosowania ich do wymogów i oczekiwań rynku lokalnego, tj.: kredyty gotówkowe, hipoteczne dla klientów indywidualnych, kredyty obrotowe dla firm i rolnictwa czy też nowoczesnych usług mobilnych płatności.

Bank we własnym zakresie zlecił druk ulotek i plakatów, a wykorzystując dostępne powierzchnie reklamowe eksponował banery reklamowe promujące produkty oraz swoją markę. Banery były eksponowane także na obiekcie byłej siedziby Banku przy ul. Warszawskiej 20 w Lubawie.

W roku 2020 Bank, ze względu na sytuację epidemiczną w kraju, skupił się w głównej mierze na mediach elektronicznych: lokalnym portalu e-lubawa.pl, własnej stronie www, mediach społecznościowych czy sms.

Bank podobnie jak w latach ubiegłych wysłał około 90 kartek świątecznych w okresie Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku do firm, jak również instytucji współpracujących z Bankiem.

W stosunku do osób prywatnych będących klientami Bank po raz pierwszy wysłał życzenia w formie SMS.

Bank, mając na uwadze edukację finansową najmłodszych, kontynuował swój udział w programie **TALENTOWISKO** organizowanym przez BPS SA mającym na celu zachęcenie dzieci szkół podstawowych do oszczędzania.

X. SYSTEM ZARZĄDZANIA BANKIEM

W okresie objętym sprawozdaniem w Banku funkcjonował system zarządzania Bankiem obejmujący w szczególności system zarządzania ryzykiem oraz system kontroli wewnętrznej. System zarządzania Bankiem był adekwatny do skali i zakresu prowadzonej działalności oraz dostosowany do profilu ryzyka i stopnia złożoności działalności Banku.

W 2020r. przestrzegano zasad ostrożnego i bezpiecznego zarządzania Bankiem, zgodnie z obowiązującymi przepisami, regulacjami ostrożnościowymi i dobrą praktyką bankową.

Skuteczne zarządzanie Bankiem w okresie sprawozdawczym było zapewnione poprzez:

- a) świadome podejmowanie ryzyka,
- b) wyraźne zdefiniowanie zasady zarządzania ryzykiem oraz plany awaryjne,
- c) jasny podział kompetencji i odpowiedzialności,
- d) sprawne metody uwzględniania ryzyka w wycenie oferowanych produktów,
- e) uwzględnienie korelacji w ocenie całkowitego ryzyka ponoszonego przez Bank,
- f) efektywny system kontroli ryzyka.

1. SYSTEM ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

Podejmowanie ryzyka przez Bank wymaga skoncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach i stosowania różnych form zabezpieczenia się przed zagrożeniami. Należy również przystosować działalność do warunków zewnętrznych, które ulegają zmianom. Ryzyko jest nierozdzielnie związane z działalnością Banku i nie można go wyeliminować, ale można je ograniczać poprzez odpowiednią ochronę ekonomiczną, prawną, organizacyjną i kadrową.

Ryzyko podejmowane ostrożnościowo oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności przychodowej i kontrolowaniem ryzyka. Działalność Banku wymagała od Zarządu zdolności do produktywnego identyfikowania, pomiaru i oceny ryzyka jak również monitorowania, raportowania i jego kontroli. Pomiar ryzyka, na które narażony jest Bank pozwolił lepiej rozumieć ryzyko zagrażające Bankowi, podejmować lepsze decyzje oraz racjonalnie korzystać z zasobów Banku. Powiązanie ponoszonego ryzyka z aktualnym stanem kapitałów własnych Banku stanowiło o bezpieczeństwie działalności Banku w roku sprawozdawczym. W stosowanych metodach pomiaru ryzyka bankowego Bank uwzględnił testy warunków skrajnych.

System zarządzania ryzykiem określał m.in. rolę i obowiązki organów, komórek organizacyjnych i pracowników w procesie zarządzania ryzykiem.

Zarządzanie ryzykiem odbywało się zgodnie z zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Strategią zarządzania ryzykiem oraz Politykami w zakresie poszczególnych ryzyk uznanych za istotne.

Zarząd koncentrował się na identyfikowaniu, monitorowaniu i ograniczaniu poniższych rodzajów ryzyka:

- ryzyka kredytowego wraz z ryzykiem koncentracji i rezydualnym,
- ryzyka płynności i finansowania,
- ryzyka stopy procentowej,
- ryzyka walutowego,
- ryzyka inwestycji,
- ryzyka operacyjnego,
- ryzyka braku zgodności,
- ryzyka kapitałowego,
- ryzyka biznesowego,
- ryzyka wyniku finansowego,
- ryzyka utraty reputacji.

Ryzyko generowane przez Bank oceniane było przez Radę Nadzorczą oraz Zarząd na podstawie miesięcznych i kwartalnych raportów przygotowywanych przez poszczególne komórki organizacyjne Banku. Raporty przedstawiały informacje dotyczące profilu i poziomu ryzyka oraz informacje z zakresu przestrzegania ustalonej przez Komisję Nadzoru Finansowego normy nadzorczej dla miary M2, jak również wyniki pomiaru ustalonych przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku wewnętrznych limitów ostrożnościowych.

Zarządzanie ryzykiem miało zatem na celu zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa oraz rentowności działalności biznesowej w zmieniającym się otoczeniu prawnym i ekonomicznym.

RYZYSKO KREDYTOWE

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym jest utrzymywanie stabilnego i zrównoważonego pod względem jakości i wartości portfela kredytowego równocześnie cechującego się wysoką dochodowością i bezpieczeństwem rozumianym jako minimalizacja ryzyka wystąpienia kredytów zagrożonych.

Do wyliczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego Bank stosował metodę standardową.

Głównym źródłem ryzyka kredytowego był portfel kredytowy. Jakość portfela kredytowego w stosunku do 2019r. uległa poprawie o 2,6 pp. Udział kredytów zagrożonych w obligu na koniec okresu sprawozdawczego wyniósł 1,6% (nominalnie). Utworzono rezerwy celowej odpisy aktualizujące na należności zagrożone na poziomie 1 045 tys. zł., które pokryły w/w należności w 63,1% (wartość nominalna). Natomiast wskaźnik pokrycia kredytów zagrożonych rezerwami, który stanowi relację rezerw celowych utworzonych na zagrożone należności kredytowe do kredytów z rozpoznaną utratą wartości wg. wartości brutto

w Banku wynosi 58,12%. Na dzień 31.12.2020r. Bank nie jest znacząco zaangażowany w detaliczne ekspozycje kredytowe oraz ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie.

RYZIKO PŁYNNOŚCI I FINANSOWANIA

Celem strategicznym w zakresie zarządzania płynnością jest zapobieganie wystąpieniu sytuacji kryzysowej poprzez zapewnienie terminowej realizacji bieżących i przyszłych zobowiązań wobec klientów (wywiązywania się z przyjętych zobowiązań kredytowych oraz pełnego wykorzystania udzielonych zobowiązań pozabilansowych. Regulowanie zobowiązań płatniczych i wypłat środków deponentom).

Zarząd zarządzał płynnością poprzez równoczesne zarządzanie aktywami i pasywami oraz pozycjami pozabilansowymi Banku. Udział kredytów netto w aktywach netto na koniec roku osiągnął poziom 53,1% (wielkość ta jest w bezpiecznej granicy przyjętego limitu ustalonego na poziomie maksimum 70,0%). Relacja obligi kredytowej do stanu depozytów wyniosła 60,3% (limit maksymalny na poziomie 83,0%). Aktywa płynne na koniec roku stanowiły 35,3% aktywów ogółem (limit minimalny w wysokości 20,0%). Nadwyżka depozytów ponad kredyty na koniec roku wyniosła 66,5 mln zł. Baza depozytów była stabilna. Relacja depozytów stabilnych do depozytów ogółem kształtowała się na poziomie 62,1%, przy limicie minimalnym ustalonym na poziomie 60,0%.

Bank posiadał nadwyżkę środków płynnych, którą lokował na rynku pieniężnym w Banku Zrzeszającym oraz w bezpieczne papiery wartościowe. Bank posiadał stały dostęp do kredytu w rachunku bieżącym w Banku Zrzeszającym. W omawianym okresie Bank spełniał obowiązujące nadzorcze normy płynności M2 oraz LCR.

Bank analizował scenariusze wystąpienia sytuacji awaryjnych, które związane są z zagrożeniem utraty płynności.

Bank przeprowadzał również testy warunków skrajnych dla ryzyka płynności.

Poziom ryzyka płynności nie stanowił zagrożenia dla terminowego regulowania zobowiązań.

RYZIKO STOPY PROCENTOWEJ

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest:

- Maksymalizacja marży odsetkowej w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych oraz ograniczanie negatywnego wpływu zmian stóp procentowych poprzez system limitów i skuteczne zarządzanie aktywami i pasywami.
- Utrzymanie zmienności wyniku finansowego, wynikającego ze zmiany stóp procentowych, w granicach nie zagrażających bezpieczeństwu Banku, realizacji planu operacyjnego i adekwatności kapitałowej Banku.
- Utrzymanie profilu ryzyka stopy procentowej w Banku na poziomie nie wyższym niż akceptowany.
- Prowadzenie działań mających na celu zabezpieczanie ryzyka stopy procentowej w ramach zarządzania aktywami i pasywami Banku.

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej odbywa się w sposób całościowy i objęto nim wszystkie komórki organizacyjne Banku. W pomiarze ryzyka brana była pod uwagę aktualna i planowana działalność Banku. Szacowanie ryzyka stopy procentowej na przestrzeni 2020 r. przeprowadzane było w Banku dla wszystkich walut łącznie.

Pomiar, monitorowanie i raportowanie ryzyka stopy procentowej w Banku odbywało się w 2020 r. w cyklach miesięcznych wg stanu na koniec każdego miesiąca. Do pomiaru wykorzystywane były: luka przeszacowania, metody zmiany wyniku odsetkowego (ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania, ryzyko bazowe oraz ryzyko opcji klienta), a także miara wartości ekonomicznej oparta na częściowo zmodyfikowanej duracji kapitału, a także inne wskaźniki związane z tym ryzykiem (m.in. limit marży granicznej, limit współczynnika luki).

Analiza ryzyka obejmowała wpływ zmian stóp procentowych na wynik odsetkowy i fundusze własne banku (w tym również na kapitał TIER I). Szacowanie ryzyka stopy procentowej było dostosowane do odpowiednich Wytycznych EBA, a także Zasad (wzorca regulacyjnego) udostępnionego przez SSOZ BPS.

Ryzyko stopy procentowej w Banku znajdowało się na poziomie podwyższonym. Bank jest istotnie narażony na obniżkę stóp procentowych, które to ryzyko uległo materializacji na przestrzeni 2020 r. (trzykrotna obniżka stopy referencyjnej z 1,5% do 0,1% (tj. o 1,4 pp.), co ma bezpośrednie odzwierciedlenie w uzyskiwanych przez Bank wynikach na odsetkach.

Żaden z ustanowionych limitów wprowadzonych w Banku w celu ograniczania ryzyka stopy procentowej wg stanu na 31.12.2020r. nie został przekroczony, jednakże analiza wykazała na wysoką wrażliwość Banku na ryzyko bazowe (bezwzględna wartość zmiany dochodu odsetkowego w zakładanym scenariuszu zmian stóp procentowych o 10 punktów bazowych wyniosła 76 tys. zł (86 tys. zł z uwzględnieniem pozabilansu), co stanowiło 80,8% (82,7% z uwzględnieniem pozabilansu) wykorzystanie limitu ustalonego na 3% rocznego dochodu odsetkowego i świadczyło o wysokiej ekspozycji Banku na ryzyko bazowe. Znaczne wykorzystanie limitu wynikało w głównej mierze z dysproporcji pomiędzy aktywami wrażliwymi od stawek rynku międzybankowego WIBOR (146 853 tys. zł), a pasywami ustalonymi od stawek WIBID (20 965 tys. zł).

W przypadku ryzyka niedopasowania limity wewnętrzne kształtowały się na bezpiecznym poziomie. Analiza istotności ryzyka opcji klienta wykazała, że poziom kredytów o stałej stopie procentowej nie przekracza 25% kredytów ogółem, a poziom depozytów

o stałej stopie procentowej nie przekracza 25% depozytów ogółem (odpowiednio 9,6% oraz 20,3%) w związku z czym zgodnie z wewnętrznymi regulacjami nie dokonano analizy wykorzystania opcji klienta w oparciu o wskaźnik zrywalności depozytów o stałej stopie procentowej (odstąpiono od analizy wpływu ryzyka opcji klienta na ryzyko stopy procentowej).

Na podstawie przeprowadzonego testu wartości odstających stwierdzono, iż spadek wartości ekonomicznej kapitału Banku w wyniku równoległego przesunięcia krzywej dochodowości o +/- 200 punktów bazowych nie przekracza 20% Funduszy własnych Banku, co powodowałoby konieczność poinformowania o tym fakcie Komisji Nadzoru Finansowego.

W przypadku standardowego testu wartości odstających, zakładającego sześć kolejnych scenariuszy szokowych, nierównoległych zmian stóp procentowych na wartość ekonomiczną kapitału Banku, nie stwierdzono przekroczenia wartości 15% Tier I w ramach któregośkolwiek ze scenariuszy, co skutkowałoby koniecznością poinformowania o tym fakcie Komisji Nadzoru Finansowego.

Proces ustalania wewnętrznego wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka stopy procentowej wykazał na konieczność podjęcia dodatkowych działań ograniczających ryzyko stopy procentowej, tj. ustanowienie wewnętrznego wymogu kapitałowego w kwocie 80 tys. zł.

RYZIKO WALUTOWE

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym jest dążenie do pełnego zaspokojenia potrzeb klientów w zakresie obsługi dewizowej, stałe zwiększanie obrotu dewizowego przy stałym wzroście przychodów z tytułu wymiany i jednoczesnym utrzymywaniu pozycji walutowej na poziomie zapewniającym bezpieczeństwo Banku.

Na dzień 31.12.2020r. limity ograniczające ryzyko walutowe nie zostały przekroczone. Dnia 31.12.2020r. pozycja całkowita nie przekroczyła 2% funduszy i wynosiła 0,05% funduszy własnych. Na dzień 31.12.2020r. nie wystąpiła konieczność tworzenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka walutowego. Skala działalności walutowej była niewielka. Aktywa walutowe na koniec ubiegłego roku stanowiły 0,17% sumy bilansowej, pasywa – 0,16%. Poziom ryzyka walutowego oceniono jako niski.

Bank przeprowadzał testy warunków skrajnych, które obejmowały ocenę wpływu nieoczekiwanych zmian na rynku walutowym na sytuację finansową Banku przejawiającą się znacznym wzrostem ryzyka walutowego i przeprowadzone zostały przy założeniu spadku kursu złotego, w stosunku do poszczególnych walut obcych o 30%. Dla testu przyjęto że, spadek kursu utrzymywałby

się przez okres 12 miesięcy i test przeprowadzono w dwóch obszarach: ocena wpływu spadku kursu PLN na pozycję całkowitą Banku, oraz ocena wpływu spadku kursu PLN na wynik z pozycji wymiany. W wyniku przeprowadzenia testów warunków skrajnych nie wystąpiła konieczność wyznaczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka walutowego.

RYZIKO INWESTYCJI

Celem strategicznym w zakresie ryzyka inwestycji – jest budowa portfela zapewniającego uzyskanie zakładanej rentowności, płynności portfela zapewniającej bezpieczeństwo inwestowanych środków Banku i odpowiednią realizację celów inwestycyjnych, w tym nieprzekraczanie apetytu na ryzyko ustalonego przez Radę Nadzorczą.

Według stanu na 31.12.2020 r. ryzyko inwestycji w Banku nie występowało. Bank inwestował tylko w instrumenty finansowe, których emitentem jest NBP (bony) i realizował postawiony sobie cel inwestycyjny w postaci budowy portfela aktywów płynnych zapewniających odpowiednie zabezpieczenie zapasów aktywów płynnych, w tym pokrycie wymogów płynnościowych.

RYZIKO WYNIKU FINANSOWEGO

Celem strategicznym w zakresie ryzyka wyniku finansowego jest realizacja wyniku finansowego Banku na poziomie umożliwiającym zarówno prowadzenie przez Bank swojej bieżącej działalności, jak również warunkującym jego dalszy rozwój w czasie, co należy rozumieć jako zapewnienie odpowiedniego zasilania kapitału.

W miesiącu grudniu 2020 r. zaobserwowano przekroczenia wewnętrznych limitów ograniczających ryzyko wyniku finansowego dla wskaźników ROA, ROE oraz ROS, gdzie wskaźniki wyniosły odpowiednio 0,33 dla ROA (limit min. 0,45), wykorzystanie limitu wyniosło 137,57%; 3,08% dla ROE (limit min 4,00), wykorzystanie limitu wyniosło 129,82% oraz 8,98 dla wskaźnika ROS (limit min. 9,50), gdzie wykorzystanie wyniosło 105,74%.

W przypadku pozostałych wskaźników również obserwowano ich bardzo wysokie odczyty (wynoszące niemalże w każdym ponad 90%). Powyższe przekroczenia wynikały z podjętych przez Bank decyzji o dotworzeniu znacznych rezerw celowych, co znacznie zmniejszyło końcowy wynik finansowy Banku i w połączeniu z dynamicznym wzrostem poziom aktywów spowodowało bardzo wysokie odczyty większości wskaźników.

Przeprowadzone testy warunków skrajnych wykazały bardzo wysoką wrażliwość Banku na istotne i skrajne zmiany zachodzące w zewnętrznym otoczeniu Banku.

Bank, w celu ograniczania niekorzystnego wpływu ryzyka wyniku finansowego oszacował wymóg kapitałowy z tytułu tego ryzyka w kwocie 301 082,82 zł.

RYZIKO OPERACYJNE WRAZ Z RYZYKIEM BRAKU ZGODNOŚCI

Celami strategicznymi w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym jest:

- ograniczenie możliwości wystąpienia nieoczekiwanych strat z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego poprzez wdrożenie skutecznego i adekwatnego do aktualnego profilu ryzyka procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym, budowę świadomości pracowników poprzez odpowiednie szkolenia i działania zarządcze, a także poprzez wdrożenie skutecznego systemu monitorowania ryzyka i kontroli wewnętrznej,
- w zakresie części ryzyka operacyjnego obejmującego ryzyko prawne i ryzyko braku zgodności jest stałe dążenie do minimalizowania skutków nieprzestrzegania zewnętrznych i wewnętrznych regulacji prawnych, a także właściwą ochronę interesów Banku poprzez stałe aktualizowanie/ dostosowywanie procedur bankowych, kontrolę ich przestrzegania, wsparcie informatyczne, szkolenia, a także korzystanie z zewnętrznego wsparcia prawnego,
- w zakresie części ryzyka będącego ryzykiem systemów informatycznych i ich bezpieczeństwa, celem jest: systematyczne dostosowywanie systemu do wymogów prawa, wprowadzanie nowych produktów oraz nowych wersji oprogramowania, w tym oprogramowania wspomagającego zarządzanie ryzykiem, a także programów służących bezpieczeństwu sieci i systemów informatycznych, oraz budowa świadomości ryzyka wśród pracowników poprzez niezbędne szkolenia i działania zarządcze.

W 2020r. zdarzenia i incydenty ryzyka operacyjnego generujące rzeczywiste i potencjalne straty ewidencjonowano w systemie informatycznym riskAB, wspomagającym zarządzanie ryzykiem operacyjnym. Bank dokonywał wyceny zdarzeń, ustalając rzeczywiste straty, które za 2020 r. oszacowano na kwotę 7,1 tys. zł. Identyfikując ryzyko Bank określił kluczowe wskaźniki ryzyka dla podstawowych działalności oraz zdefiniował procesy krytyczne działalności, opracowując jednocześnie plany ciągłości działania. Monitorowaniem zdarzeń ryzyka operacyjnego zajmował się Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz, gdzie wyznaczono dodatkowo funkcję Audytora ryzyka operacyjnego.

Bank wyznaczał wymóg kapitałowy, stosując metodę podstawowego wskaźnika. Wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne w 2020 r. wyniósł 862 tys. zł.

W dniu 10 lutego 2020 r. wpłynęło do Banku Pismo Sygn. BPS/BRO/0205/T0021/0321/2021 dot. wyznaczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego metodą BIA, gdzie zamieszczono interpretację sformułowania „ostatnie trzy dwunastomiesięczne okresy dokonywane pod koniec roku obrachunkowego” przeprowadzonego przez Europejski Urząd Nadzoru Bankowego (EBA) z dnia 20 listopada 2020 r. Zgodnie z Pismem Bank dokonał ponownego wyznaczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego metodą BIA, gdzie wg jednej z metod na dzień 31 grudnia każdego roku wymogi z zakresie funduszy własnych powinny być oparte o średnią ze wskaźników wyznaczonych na koniec (tj. 31 grudnia) oraz na koniec dwóch lat poprzednich. W Banku dokonano tym samym szacowania kapitału w oparciu o niezaudytowane dane wg stanu na 31.12.2020 r. oraz zaudytowane dane wg stanu na 31.12.2019 r. oraz 31.12.2018 r. Tak oszacowany w dniu 1 marca 2021 r. wymóg z tytułu ryzyka operacyjnego wynosi 842 tys. zł.

W ocenie Zarządu system zarządzania ryzykiem operacyjnym był adekwatny do skali i profilu działalności. Bank kładł duży nacisk na zabezpieczenie się przed skutkami ryzyka operacyjnego, pamiętając jednak o kosztach tych zabezpieczeń. W ramach testów warunków skrajnych Bank badał konieczność ustanowienia dodatkowego wymogu kapitałowego na ryzyko operacyjne (kapitału wewnętrznego). Wyliczona w ramach testów kwota strat operacyjnych, nie przekracza wymogu kapitałowego na ryzyko operacyjne wyznaczonego na dany rok (również przy uwzględnieniu skorygowanego wymogu po interpretacji EBA), w związku z tym nie było konieczności ustanawiania dodatkowego wymogu kapitałowego na ryzyko operacyjne (kapitału wewnętrznego) i podejmowania dodatkowych działań stabilizujących sytuację Banku. Ryzyko braku zgodności Bank monitorował zgodnie z obowiązującymi procedurami.

RYZYSKO KAPITAŁOWE

Celem strategicznym w zakresie zarządzania kapitałem jest zapewnienie odpowiedniej struktury oraz systematycznego wzrostu funduszy własnych, adekwatnych do skali i rodzaju prowadzonej działalności poprzez maksymalizację wyniku finansowego oraz jego przeznaczanie na zwiększenie funduszy własnych Banku. W celu minimalizacji ryzyka kapitałowego Bank na 2020r. ustalił limit udziału funduszu udziałowego w funduszach ogółem na poziomie do 10%. Na koniec 2020r. w strukturze funduszy fundusz udziałowy stanowił 2,66%. Właściwa struktura funduszy oraz ich poziom w pełni zabezpieczały ryzyko związane z prowadzoną działalnością. Wzrost funduszy własnych wpływa na zwiększenie bezpieczeństwa funkcjonowania Banku, w tym lepszą ochronę powierzonych depozytów przed negatywnym skutkiem podejmowanego ryzyka bankowego. Zgodnie ze Strategią Banku głównym źródłem wzrostu funduszy Banku było i nadal będzie zwiększanie funduszu zasobowego z odpisów z zysku. Zysk za 2019r. przeznaczono w 98,0% na zwiększenie funduszu zasobowego Banku. Bank przeprowadzał testy warunków skrajnych czyli ocenę wpływu nieoczekiwanych zmian w strukturze funduszy własnych oraz wzrostu wymogów kapitałowych na adekwatność kapitałową oraz odwrotny test warunków skrajnych wskazujący maksymalną odporność banku na negatywne czynniki. Testy przeprowadzane były w okresach kwartalnych w celu zbadania, czy Bank utrzyma wewnętrzny łączny współczynnik kapitałowy na minimalnym poziomie 14,0% (limit wewnętrzny) pomimo spadku wartości funduszy własnych i wzrostu wymogów kapitałowych na ryzyko. Adekwatność kapitałowa Banku jest oceniana na zasadach sformalizowanych w procedurach wewnętrznych zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą Banku. Badaniu poddawane są wszystkie zidentyfikowane w Banku ryzyka. W wyniku analizy tworzony jest wymóg kapitałowy na ryzyka uznane w Banku za istotne. Sytuacja w obszarze adekwatności kapitałowej była stabilna. Łączny współczynnik kapitałowy kształtował się na dobrym poziomie i wynosił 18,8%, wskaźnik dźwigni również był na dobrym poziomie i wyniósł 9,4%. Oba te wskaźniki zapewniają bezpieczeństwo środkom zgromadzonym na rachunkach bankowych. Nadwyżka funduszy ponad wymagany kapitał wewnętrzny może być przeznaczona na rozszerzenie działalności i umożliwia stabilny rozwój Banku.

2. SYSTEM KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

W Banku Spółdzielczym w Lubawie funkcjonuje system kontroli wewnętrznej, którego celem, zgodnie z art. 9c ust. 1 Prawa bankowego, jest zapewnienie skuteczności i efektywności działania banku, wiarygodności sprawozdawczości finansowej, przestrzeganie zasad zarządzania ryzykiem w banku, zgodności działania banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi. Na funkcję kontroli składają się: mechanizmy kontrolne, niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, raportowanie w ramach funkcji kontroli. Bank przypisuje kluczowe mechanizmy kontrolne istotnym procesom. Bank zapewnia dokumentację funkcji kontroli w szczególności przez rejestrowanie każdej operacji, transakcji, produktu i usługi oraz opis systemu, procesu, struktury organizacyjnej oraz opis, w formie matrycy funkcji kontroli, powiązania celów systemu kontroli wewnętrznej z procesami w działalności Banku, które przez Uczestnika zostały uznane za istotne oraz kluczowymi mechanizmami kontrolnymi i niezależnym monitorowaniem przestrzegania tych mechanizmów kontrolnych.

Struktura systemu kontroli wewnętrznej Banku Spółdzielczego w Lubawie obejmuje dwa poziomy kontroli:

- 1 poziom – kontrole realizowane na poziomie operacyjnym, np. kontrola przełożonego, kontrola na drugą rękę, kontrole w systemach informatycznych,
- 2 poziom – kontrole realizowane przez dedykowane do tego komórki tj. Stanowisko ds. zgodności, komórkę ds. ryzyka (Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz), Głównego Księgowego.

Trzeci poziom systemu kontroli wewnętrznej (audyt wewnętrzny) na mocy zapisów Ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających oraz Umowy SSOZ BPS jest realizowany wyłącznie przez SSOZ. Audyt wewnętrzny podlega organizacyjnie Prezesowi Zarządu SSOZ i funkcjonalnie Radzie Nadzorczej SSOZ i tylko te jednostki są odpowiedzialne za dokonywanie oceny skuteczności i efektywności 3 poziomu kontroli.

Funkcjonujące w Banku Stanowisko ds. zgodności podlega bezpośrednio Prezesowi Zarządu – takie usytuowanie w strukturze organizacyjnej gwarantuje niezależność tej komórce. Ponadto Zarząd BS zapewnia jej odpowiedni status poprzez szczegółowe określenie obowiązków i uprawnień, tryb powoływania i odwoływania jak również wysokość wynagrodzenia (zatwierdzanego przez Radę Nadzorczą). Do zadań Stanowiska ds. zgodności należy w szczególności:

1. opracowywanie regulaminu funkcjonowania komórki ds. zgodności,
2. opracowywanie rocznego planu działania komórki ds. zgodności,
3. zatwierdzanie procedur i metodyk wykorzystywanych w procesie niezależnego monitorowania, w ramach funkcji kontroli oraz zarządzania ryzykiem braku zgodności,
4. opracowanie zasad okresowego raportowania do Zarządu banku i Rady nadzorczej lub Komitetu audytu.

Rada Nadzorcza Banku Spółdzielczego w Lubawie corocznie dokonuje oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej 1 i 2 poziomu systemu kontroli wewnętrznej w oparciu o przyjęte kryteria. Do kryteriów tych należą przede wszystkim:

1. ocena realizacji zatwierdzonych celów strategicznych,
2. osiągnięcie założeń finansowych na dany rok, w tym osiągnięcie minimów wskaźników określonych w Umowie Systemu Ochrony,
3. ocena zmaterializowania ryzyka reputacji Banku,
4. wyniki kontroli, przeglądów zarządczych, audytów SSOZ i audytów zewnętrznych,
5. ilość błędów znaczących i krytycznych identyfikowanych w ramach niezależnego monitorowania,
6. trend w ilościach skarg Klientów do KNF z uwzględnieniem trendu skarg zasadnych,
7. ilość i kwota strat operacyjnych (trend),
8. przekraczanie limitów ustanowionych przez Bank.

Ocena adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej 1 i 2 poziomu dokonywana jest co najmniej w oparciu o następujące dokumenty i informacje:

1. wyniki kontroli, przeglądów zarządczych, audytów zewnętrznych,
2. wyniki audytów realizowanych przez SSOZ,
3. wyniki niezależnego monitorowania kluczowych mechanizmów kontrolnych procesów istotnych,
4. wyniki badania sprawozdania finansowego przez biegłego rewidenta,
5. ocenę BION.

Z uwagi na fakt, że BS Lubawa jest Uczestnikiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS oraz uwzględniając zapisy Ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających 3 linia obrony (tj. Audyt Wewnętrzny) jest realizowana przez jednostkę zarządzającą Systemem Ochrony. W związku z tym ocena adekwatności i skuteczności 3 linii obrony jest dokonywana wyłącznie przez Radę Nadzorczą jednostki zarządzającej Systemem Ochrony. Ocena ta, jest następnie wykorzystywana przez Radę Nadzorczą BS do dokonania oceny całego systemu kontroli wewnętrznej.

Rada Nadzorcza corocznie dokonuje oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej.

XI. PRZEWIDYWANE WARUNKI REALIZACJI WYNIKU FINANSOWEGO W 2021 ROKU

Od marca 2015 r. banki funkcjonują w otoczeniu niskich stóp procentowych, a dodatkowo rozprzestrzenianie się w Polsce epidemii COVID-19 spowodowało kolejne „drastyczne” decyzje o kolejnych obniżkach stóp procentowych w marcu oraz kwietniu 2020 r., gdzie stopa referencyjna spadła do historycznie niskiego poziomu – 0,10 pp.

Prognozuje się, że stopy NBP nie zostaną podniesione do końca 2021r. Biorąc pod uwagę utrzymujące się ograniczenia związane z restrykcjami Rządu w następstwie COVID-19, mają istotny wpływ na bardzo niskie odczyty wskaźników rentowności w sektorze bankowym (i tym samym kształtowanie się wyników finansowych banków). Powyższe znajduje również odzwierciedlenie w Planie operacyjnym Banku na 2021 r.

Spadkowy trend stóp procentowych, w kontekście wysokiego udziału wyniku odsetkowego w ostatecznym wyniku na działalności bankowej, jest aspektem bardzo negatywnym, a ryzyko z tym związane uległo materializacji w 2020 r., kiedy to konieczne było podjęcie działań, mających na celu utrzymanie efektywności funkcjonowania Banku.

Polski sektor bankowy poddany jest nowym regulacjom na takich samych zasadach jak banki w innych krajach członkowskich UE. Największym wyzwaniem dla BS Lubawa w 2021 r. i latach późniejszych będzie:

- Implementacja zmian związanych z ustawą o rozpatrywaniu reklamacji i sporów klientów podmiotów rynku finansowego oraz o Funduszu Edukacji Finansowej, która modyfikuje zasady rozpatrywania reklamacji w instytucjach finansowych, likwiduje urząd Rzecznika Finansowego i przekazuje Urzędowi Ochrony Konkurencji i Konsumentów część jego uprawnień.
- Wdrożenie zmian związanych z wejściem w życie przepisów ustawy z dnia 31 lipca 2019 roku o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia obciążeń regulacyjnych, które dają przedsiębiorcom prowadzącym działalność gospodarczą na podstawie wpisu do CEDG możliwość podniesienia zarzutu występowania w umowie zawartej z innym przedsiębiorcą klauzuli niedozwolonej (abuzywnej). Skutkiem takiego zarzutu może być wyeliminowanie z umowy abuzywnego zapisu, a jeśli nie jest to możliwe – unieważnienie umowy kredytu.
- Implementacja nowej Rekomendacji S dotyczącej dobrych praktyk w zakresie zarządzania ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie - KNF oczekuje, że rekomendacja zostanie wprowadzona przez banki spółdzielcze nie później niż do dnia 31 grudnia 2022 r., a przez pozostałe banki i oddziały instytucji kredytowych nie później niż do dnia 30 czerwca 2021 r.
- Wejście w życie Ustawy o Krajowym Rejestrze Zadłużonych.
- Wdrożenie Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2161 z dnia 27 listopada 2019 r. zmieniająca dyrektywę Rady 93/13/EWG i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 98/6/WE, 2005/29/WE oraz 2011/83/UE w odniesieniu do egzekwowania i unowocześnienia unijnych przepisów dotyczących ochrony konsumenta, gdzie państwa Członkowskie UE mają czas na wdrożenie Dyrektywy do 28 listopada 2021 r.
- Wdrożenie postanowień związanych z nową Rekomendacją Z KNF dotyczącą zasad ładu wewnętrznego w bankach.
- Wdrożenie MREL (spełnienie wymogu MREL ma nastąpić od 01.2023 r.), a tym samym konieczność emisji odpowiednich instrumentów spełniających kryteria MREL.
- Wdrożenie Dyrektywy Rady (UE) 2020/284 z dnia 18 lutego 2020 r. zmieniającej dyrektywę 2006/112/WE w odniesieniu do wprowadzenia pewnych wymogów dla dostawców usług płatniczych - Państwa Członkowskie mają przyjąć i opublikować najpóźniej do dnia 31 grudnia 2023 r., przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy.
- Nowelizacja Rekomendacji G dotyczącej zarządzania ryzykiem stopy procentowej w bankach.
- Wdrożenie Rozporządzenia w sprawie ujawnień MREL i TLAC.
- Wdrożenie Rozporządzenia Ministra Finansów zmieniającego rozporządzenie w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków.

Choroba Covid-19, która pojawiła się w Polsce w 2020 r. będzie miała również duży wpływ na realizację wyniku finansowego w 2021 r. Niezwłocznie po ogłoszeniu przez Rząd epidemii podjęto szereg działań mających na celu ograniczenie jej skutków na działalność Banku. Poza podjęciem niezwłocznych czynności związanych ze zmianą wewnętrznych stóp procentowych, Bank podejmował szereg działań mających na celu utrzymanie odpowiedniej jakości portfela kredytowego. Wystąpienie zdarzeń związanych z koronawirusem zostało opisane w podsumowaniu.

Bank Spółdzielczy w Lubawie działa w Zrzeszeniu BPS i w perspektywie nie zamierza działać samodzielnie. Dnia 01 lutego 2017 roku Bank przystąpił do Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS S.A. Funkcjonowanie w ramach tworzonych na bazie zrzeszeń systemów ochrony, daje bankom spółdzielczym istotne zabezpieczenie adekwatności kapitałowej i wsparcia (płynnościowego). Funkcjonowanie w systemie ochrony, dzięki wzajemnej kontroli i solidarnemu wsparciu ich uczestników, zmniejsza ryzyko powstania strat, zamortyzuje ewentualne skutki niepowodzeń biznesowych, a także – poprzez stosowanie mechanizmów sankcyjnych systemu ochrony – wymusza zmianę sposobu działania banku eksponującego się na nadmierne ryzyko.

XII. PRZEWIDYWANY ROZWÓJ BANKU W 2021 ROKU

W związku z rozprzestrzenianiem się wirusa COVID-19 perspektywy rozwoju gospodarczego w kraju i na świecie istotnie pogorszyły się. Podejmowane w wielu krajach działania, mające na celu zahamowanie rozprzestrzeniania się epidemii przyczyniają się bowiem do znaczącego osłabienia aktywności gospodarczej. W odpowiedzi na impuls szokowy, jakim dla globalnej koniunktury i gospodarek jest epidemia, władze monetarne w wielu krajach (w tym w Polsce) istotnie złagodziły politykę pieniężną, zaś rządy wprowadziły szereg działań z zakresu polityki fiskalnej, które mają zapobiegać recesji.

Ze względu na niepewność co do dalszego rozwoju epidemii i tym samym istotnych czynników ryzyka w krajowej gospodarce przewidywany rozwój Banku w 2021 r. opracowano z uwzględnieniem wszystkich czynników ryzyka.

Planowany w 2021 r. rozwój Banku został uwzględniony w „Strategii działania Banku Spółdzielczego w Lubawie na lata 2020-2022” oraz w „Planie operacyjnym Banku Spółdzielczego w Lubawie na 2021 rok”. Opracowując plan operacyjny Bank założył, iż 2021 rok będzie okresem:

- 1) trudnej sytuacji ekonomicznej i gospodarczej kraju,

- 2) niepewnej sytuacji ekonomiczno-finansowej klientów Banku,
Wobec powyższego założono, że wskaźniki będą kształtować się na poziomie:
- 1) stopy procentowe NBP – stopa referencyjna na poziomie 0,10 pp. (zakłada się jej utrzymanie w całym 2021 r.),
 - 2) inflacja (średnia w 2021 r.) – 1,75%,
 - 3) dynamika PKB – 2,00%,
 - 4) kurs EUR na 31.12.2021 r. – 4,40 zł.,
 - 5) kurs USD na 31.12.2021 r. – 3,72 zł.

Założenia te pokrywają się z "Prognozą parametrów makroekonomicznych do 2023 r." opracowaną przez Bank BPS.

Dane ze strefy euro za marzec 2021 r. wskazują, że pogorszenie koniunktury w obszarze gospodarczym jest bardzo wyraźne. Zakłada się jednak, że polskiej gospodarce być może uda się uniknąć głębokiej recesji. Takie oczekiwanie opiera się przede wszystkim na założeniu, iż podejmowane działania, mające na celu zahamowanie rozprzestrzeniania się epidemii i wynikające z nich ograniczenia aktywności gospodarczej w Polsce mają charakter przejściowy, a w II połowie 2021 r. uda się wrócić względnie do stanu sprzed epidemii.

W przypadku stóp procentowych należy zwrócić uwagę na ryzyko, iż w środowisku rekordowo niskich stóp procentowych, część podmiotów z sektora bankowego może w dalszym ciągu zaostriżać kryteria przyznawania kredytów (wzrost marż, pozaodsetkowych kosztów). W efekcie czego, tempo rozwoju akcji kredytowej w porównaniu z okresem przedkryzysowym może w dalszym ciągu być niższe, co będzie osłabiało potencjał gospodarczy w Polsce.

W oparciu o założenia makroekonomiczne oraz o projekcję finansową wyznaczono podstawowe wskaźniki charakteryzujące działalność Banku w 2021 r., które przedstawia Tabela nr 8.

Tabela 8 Podstawowe wskaźniki charakteryzujące działalność Banku w 2021 r.

Prognoza	Stan na 31.12.2020	Plan na 31.12.2021	Zmiana %
Suma bilansowa (tys. zł)	187 010	195 476	4,53%
Kredyty ogółem (wartość nominalna)	101 028	111 846	10,71%
Depozyty ogółem (wartość nominalna)	167 540	175 203	4,57%
Ilość zatrudnionych	34	34	0,00%
Wskaźnik rentowności netto	9,09%	18,38%	9,29%
Wskaźnik udziału kredytów (nominał) w depozytach	60,30%	63,84%	3,54%
Koszty działania banku z amortyzacją/wynik działalności bankowej	80,42%	75,38%	-5,04%
Wynik finansowy brutto	765	1 153	50,72%
Wynik finansowy netto	537	888	65,36%
Fundusze własne brutto wg ewidencji księgowej	17 907	18 480	3,20%

Zakłada się, że w 2021r. łączny współczynnik kapitałowy będzie kształtował się na odpowiednim poziomie zgodnym z wymogami przepisów prawa i będzie wyższy od przyjętego limitu wewnętrznego tj. wartości 14,00%.

Planowane wielkości stopy zwrotu z aktywów (ROA) i stopy zwrotu z funduszy podstawowych (ROE) wynoszą w poszczególnych kwartałach 2021 roku:

	31.03.2021r.	30.06.2021r.	30.09.2021r.	31.12.2021r.
ROE	4,41%	4,28%	4,50%	4,80%
ROA	0,45%	0,45%	0,45%	0,45%

W celu zwiększenia bezpieczeństwa funkcjonowania, Bank w Planie operacyjnym na rok 2021, uwzględnił orezerwowanie jednej ekspozycji kredytowej, wobec której planuje się zmianę klasyfikacji z „pod obserwacją” do „poniżej standardu”.

Ponadto w 2021 r. Bank będzie dążył do:

- zwiększenia bezpieczeństwa funkcjonowania Banku w zakresie zabezpieczeń technicznych i organizacyjnych;
- rozwoju systemu informatycznego (usprawnianie obsługi Klienta, rozwój bankowości internetowej i oferty produktowej, spełnienia wymogów określonych w dziale XI);
- pozyskania nowych Klientów zarówno depozytowych, jak i kredytowych;
- dostosowania oferty produktowej do wymagań rynku i konkurencji.

Zawarte w Sprawozdaniu przewidywania nie stanowią obietnicy, ani zapewnienia Zarządu i są obarczone niepewnością, zatem powinny być traktowane ostrożnie i z rozwagą.

XIII. ZASADY ŁADU KORPORACYJNEGO W BANKU

Mając na uwadze cele nadzoru, to jest zapewnienie: prawidłowego funkcjonowania rynku finansowego, stabilności, bezpieczeństwa oraz przejrzystości rynku finansowego, zaufania do rynku finansowego, ochrony uczestników rynku finansowego, bezpieczeństwa obrotu i przestrzegania reguł uczciwego obrotu, bezpieczeństwa środków pieniężnych klientów; zadania Komisji Nadzoru Finansowego, polegające na podejmowaniu działań służących prawidłowemu funkcjonowaniu rynku finansowego oraz mających na celu rozwój rynku finansowego i jego konkurencyjność; doświadczenia nadzorcze z zakresu nadzoru bankowego, emerytalnego, ubezpieczeniowego, nad rynkiem kapitałowym oraz spółdzielczymi kasami oszczędnościowo-kredytowymi Komisja Nadzoru Finansowego wydała Zasady Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych.

Zasady Ładu Korporacyjnego są zbiorem zasad określających relacje wewnętrzne i zewnętrzne instytucji nadzorowanych, w tym relacje z udziałowcami i klientami, ich organizację, funkcjonowanie nadzoru wewnętrznego oraz kluczowych systemów i funkcji wewnętrznych, a także organów statutowych i zasad ich współdziałania.

Zarząd Banku przyjął i zobowiązał się do stosowania w zakresie swoich kompetencji Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych, przyjętych uchwałą KNF nr 218/2014 z dnia 22.07.2014r. Odpowiednie regulacje zostały przyjęte w Banku w grudniu 2014r. Zasady zostały wdrożone w wymaganym zakresie z uwzględnieniem zasady proporcjonalności wynikającej ze skali, charakteru oraz specyfiki działalności Banku, a także jego możliwości technicznych i organizacyjnych. Obecnie w Banku obowiązuje zaktualizowana Polityka Ładu Korporacyjnego wprowadzona w maju 2018r.

Rada Nadzorcza na podstawie „Raportu przestrzegania Zasad Ładu Korporacyjnego w Banku Spółdzielczym w Lubawie za 2020 rok” przedstawionego przez Zarząd Banku na posiedzeniu Rady Nadzorczej w dniu 04.02.2021 r. (Prot. Nr 1/2021) dokonała oceny przestrzegania Zasad Ładu Korporacyjnego w Banku Spółdzielczym w Lubawie i pozytywnie zaopiniowała przestrzeganie przez Bank Zasad Ładu Korporacyjnego za 2020 rok.

PODSUMOWANIE

1. Wg stanu na koniec grudnia 2020 r. w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego nastąpił wzrost wielkości sumy bilansowej o 31 742 tys. zł., wzrost o 20,4%.
2. Poziom sumy bilansowej kreowany był przede wszystkim przez wartość zgromadzonych depozytów. W okresie sprawozdawczym wartość środków złożonych przez Klientów wzrosła o 24,4%.
3. Akcja kredytowa BS Lubawa na przestrzeni minionych 12 miesięcy wzrosła o 9,3%. W portfelu kredytowym występuje dywersyfikacja.
4. Kredyty zagrożone wg stanu na 31.12.2020 r. w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego spadły o 2 266 tys. zł. Wskaźnik jakości kredytów wynosił 1,6% i był niższy od wskaźnika w bankach spółdzielczych zrzeszonych w BPS S.A. wynoszącym 8,0%, Banku BPS S.A. (13,0%). Można więc stwierdzić, iż Bank posiada bezpieczny portfel kredytowy.
5. Bank Spółdzielczy w Lubawie stale rozwija bogatą już ofertę produktów i usług dla Klientów, którą dodatkowo wzbogaca przeprowadzając okresowe promocje.
6. Wynik z pozycji wymiany walut wyniósł 19 tys. zł. i w stosunku do osiągniętego rok wcześniej zmalał o 10 tys. zł.
7. Wynik finansowy netto wygenerowany przez Bank w 2020 r. wyniósł 537 tys. zł. i w stosunku do osiągniętego rok wcześniej był niższy o 51,1% i wynikał m.in. z dotworzenia przez Bank rezerw celowych i odpisów aktualizujących z tytułu odsetek na należności zagrożone w łącznej kwocie 251 537,61 zł, umożliwiających zaprzestanie stosowania pomniejszania podstawy tworzenia rezerw.
8. Bank utrzymuje fundusze własne na poziomie zapewniającym bezpieczeństwo funkcjonowania Banku. Łączny współczynnik kapitałowy Banku wg stanu na koniec 2020 r. wyniósł 18,8% i na przestrzeni ostatnich 12 miesięcy kształtował się na wysokim poziomie i był wyższy od minimalnego poziomu określonego przepisami prawa.
9. Zasilenie funduszy podstawowych w 2020 r. zyskiem wygenerowanym w 2019r. spowodowało zmianę funduszy własnych w postaci wzrostu o 6,4%. BS Lubawa utrzymuje fundusze własne na poziomie wymaganym ustawą Prawo bankowe (wartość w EUR: 3 880 347,82 wobec wymaganego poziomu 1 000 000,00 EUR). Wielkość funduszy własnych świadczy o poziomie stabilności finansowej Banku oraz o bezpieczeństwie depozytów złożonych przez Klientów.

Sprawozdanie z działalności Banku Spółdzielczego w Lubawie za 2020 rok zostało sporządzone w oparciu o pełną sprawozdawczość finansową Banku oraz zgodnie z wymogiem Ustawy z dnia 29.09.1994r. o rachunkowości z późniejszymi zmianami oraz w oparciu o wytyczne zawarte w Uchwale nr 22/2017 Komitetu Standardów Rachunkowości z dnia 19.12.2017r. w sprawie przyjęcia aktualizacji Krajowego Standardu Rachunkowości nr 9 „Sprawozdanie z działalności” stanowiącej załącznik do załącznika do uchwały nr 22/2017 Komitetu Standardów Rachunkowości.

Sprawozdawany rok 2020 był okresem bardzo trudnym dla całego sektora bankowego. Już pod koniec 2019 r. po raz pierwszy w przestrzeni publicznej pojawiły się niepokojące wiadomości z Chin dotyczące koronawirusa. W pierwszych miesiącach 2020 r. wirus ten rozprzestrzeniał się na całym świecie, a jego negatywny wpływ nabrał dynamiki. W związku z powyższym perspektywy globalnej koniunktury wyraźnie się pogorszyły. Wprowadzane przez większość państw świata działania zapobiegające dalszemu rozprzestrzenianiu się koronawirusa, w tym ograniczenia w transporcie i funkcjonowaniu sektora usług, a także pogorszenie nastrojów konsumentów i firm przyczyniały się istotnie do osłabienia aktywności w wielu

gospodarkach. Rządy państw Unii Europejskiej, w tym również i Polski wprowadziły bezprecedensowe ograniczenia mobilności społecznej i aktywności gospodarczej by przeciwdziałać rozprzestrzenianiu się wirusa. Zawieszone zostały również zajęcia w szkołach i wielu różnych instytucjach społeczno-gospodarczych. Wstrzymane zostały niektóre sektory gospodarki, takie jak turystyka czy transport osobowy. Zamknięto również handel artykułami innymi niż te, które określa się tzw. produktami pierwszej potrzeby. Nie działały także galerie handlowe i hotele.

Panująca na świecie sytuacja związana z rozprzestrzenianiem się koronawirusa silnie wpłynęła także na cały sektor bankowy. Banki podejmowały działania, mające na celu utrzymanie swojej stabilności finansowej oraz efektywności działania, a także bieżące wsparcie swoich klientów. Niezbędne były przede wszystkim kompleksowe działania zmniejszające obciążenia przedsiębiorstw, które pomogły ograniczyć straty, tak aby przejściowy spadek popytu i produkcji nie doprowadził do trwałej redukcji zatrudnienia, a co za tym idzie zmniejszył ryzyko upadłości firm.

Bank Spółdzielczy w Lubawie podjął działania, które miały na celu wsparcie swoich Klientów, w tym również przeciwdziałanie zwiększeniu kredytów z rozpoznaną utratą wartości, poprzez m.in. wprowadzenie pozaustawowych instrumentów pomocowych dla kredytobiorców w wewnętrznych regulacjach Banku. Powyższe instrumenty zostały wprowadzone następującymi dokumentami:

- Uchwałą Zarządu 36/2020 z dnia 27 marca 2020 r. w sprawie wprowadzenia „Procedury postępowania w procesie obsługi wniosków dotyczących zawieszenia spłaty rat kapitałowych w ramach Wakacji kredytowych w związku z pandemią koronawirusa Covid – 19” (dotyczy kredytów dla osób fizycznych w ramach bankowości detalicznej);
- Uchwałą Zarządu 47/2020 z dnia 20 kwietnia 2020 r. w sprawie wprowadzenia „Procedury obsługi i oceny wniosków klientów instytucjonalnych dotyczących odroczenia spłaty rat kredytu i odnowienia okresu kredytowania na uproszczonych zasadach w związku z pandemią koronawirusa COVID - 19”;

Poniżej przedstawiono w punktach informacje o pomocy udzielonej Klientom Banku w okresie epidemii:

- Łączna liczba Klientów korzystających z produktu „Wakacje kredytowe” - 54, w tym:
 - Klienci indywidualni: 22
 - Klienci instytucjonalni: 32
- Udział w całkowitej liczbie kredytów:
 - Klienci indywidualni: 1,55%
 - Klienci instytucjonalni: 2,26%
- Wartość kredytów objętych pomocą:
 - Klienci indywidualni: 2 539 934,47 zł
 - Klienci instytucjonalni: 8 427 122,32 zł
- Średni okres odroczenia spłaty rat (w miesiącach):
 - Klienci indywidualni: 2,82
 - Klienci instytucjonalni: 6,62

Jednocześnie Bank wprowadził również inne produkty pomocowe, takie jak:

- Tarcza Finansowa PFR dla Małych i Średnich firm, która została wprowadzona na podstawie Karty Wdrożenia Produktu z dnia 10 kwietnia 2020 r. Po zakończonej procedurze Zarząd Banku Spółdzielczego w Lubawie zalecił podpisanie stosownych dokumentów związanych z wdrożeniem Tarczy finansowej PFR – Decyzja Zarządu z dnia 20 kwietnia 2020 r. (Prot. 15/2020). Łączna kwota otrzymanej pomocy w ramach Tarczy Finansowej PFR wyniosła 5 139 813,00 zł (54 dotacje). Rezultatem powyższych działań było podpisanie Porozumienia (Umowy Wykonawczej) o współpracy przy świadczeniu usług finansowych dla Polskiego Funduszy Rozwoju S.A. w ramach rządowego programu – Tarcza Finansowa Polskiego Funduszu Rozwoju dla Małych i Średnich Firm z dnia 29 kwietnia 2020 r. (PFR/049/2020). Wystąpiono również do dostawcy oprogramowania – firmy Asseco Poland S.A. o udostępnienie aplikacji wnioskowej dla Klientów w bankowości internetowej – celem było ograniczenie wizyt Klientów w Banku.
- „Tabela gwarancji COSME na okres mitygacji skutków pandemii COVID-19” wprowadzona Uchwałą Zarządu 48/2020 z dnia 20 kwietnia 2020 r. Tabela ta obowiązywała od dnia 19 marca 2020 r. do dnia 31 grudnia 2020 r. na podstawie wytycznych wydawanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego”. Klienci nie skorzystali z pomocy.
- „Tabela gwarancji KFG na okres mitygacji skutków pandemii COVID-19” wprowadzona Uchwałą Zarządu 49/2020 z dnia 20 kwietnia 2020 r. Tabela ta obowiązywała w okresie od dnia 19 marca 2020 r. do dnia 31 grudnia 2020 r. na podstawie Aneksu nr 5 do umowy portfelowej linii gwarancyjnej de minimis nr 2/PLD-KFG/2018 oraz wytycznych wydawanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego”. Klienci nie skorzystali z pomocy.
- „Zasady dotyczące stosowania gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego (KFG, PLD) dla zabezpieczenia kredytów w okresie mitygacji skutków pandemii COVID-19”, wprowadzone Uchwałą Zarządu 50/2020 z dnia 20 kwietnia 2020 r. Klienci nie skorzystali z pomocy.

Epidemia wirusa COVID-19 spowodowała potrzebę wdrożenia innowacyjnych produktów i usług oferowanych przez banki, bez konieczności wizyty w placówce Banku. Na przestrzeni 2020 r. Bank w trosce o zdrowie klienta wprowadził usługę BLIK, a następnie podjął działania mające na celu wdrożenie aplikacji mobilnej oraz usługi mojejID.

Bank Spółdzielczy w Lubawie, w związku z trzykrotną obniżką stóp procentowych oraz skutkami ograniczeń związanych z Pandemią COVID-19, dokonał korekty Planu operacyjnego na rok 2020 r. (będącego również aktualizacją Strategii działania Banku na lata 2020-2022). Korekta została wprowadzona Uchwałą Zarządu nr 88/2020 z dnia 30 czerwca 2020 r. a następnie zatwierdzona Uchwałą Rady Nadzorczej nr 15/2020 z dnia 9 lipca 2020 r.

W celu zminimalizowania negatywnych następstw podjętych przez RPP decyzji dokonano w Banku kilku istotnych zmian, m.in.: zoptymalizowano taryfę prowizji i opłat, zmieniono tabele oprocentowania, podjęto decyzję o zamknięciu nierentownego Punktu Kasowego w Rożentalu, ograniczono także nieobligatoryjną część kosztową (dokonano w tym zakresie m.in. przeglądu i renegotjacji umów z podmiotami świadczącymi usługi dla Banku), a także wstrzymano wypłaty premii motywacyjnej dla pracowników Banku. W części dochodowej skupiono się na poszukiwaniu dodatkowych form zwiększania strony przychodowej Banku (m.in. nacisk na sprzedaż ubezpieczeń).

W związku z sytuacją epidemiologiczną w Polsce związaną z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (tzw. koronawirusa) w Banku Spółdzielczym w Lubawie został zwołany przez Prezesa Zarządu Zespół Kryzysowy, którego celem była koordynacja prac pod kątem zapewnienia ciągłości działania Banku Spółdzielczego w Lubawie w obliczu sytuacji kryzysowej, ze szczególnym uwzględnieniem realizowanych przez Bank procesów krytycznych (tj. obsługą kasową, rozliczeniami pieniężnymi, zarządzaniem IT, kartami płatniczymi, bankowością internetową).

Przedmiotem posiedzeń było także omówienie możliwych do podjęcia przez Bank działań, zapewniających bezpieczeństwo Klientów i Pracowników w związku z rozprzestrzenianiem się w Polsce koronawirusa. Posiedzenia Zespołu Kryzysowego były protokołowane. Łącznie w całym 2020 r. odbyło się 14 posiedzeń.

Bank Spółdzielczy w Lubawie w okresie pandemii nieprzerwanie prowadził swoją działalność statutową.

Nieprzerwane prowadzenie biznesu, realizację funkcji krytycznych, bezpieczeństwo informacji oraz sprawność systemów IT Bank zapewnił poprzez następujące działania:

- sporządzenie listy osób do obsługi procesów krytycznych wraz z listą osób ich zastępujących;
- skonfigurowanie i przetestowanie zdalnego dostępu do systemów dla pracowników obsługujących procesy krytyczne, a także zweryfikowanie możliwości wykonywania pracy zdalnej dla niezbędnego minimum pracowników, którzy zapewnią ciągłość działania Banku;
- monitorowanie na bieżąco wypłat gotówkowych Klientów (zarówno w kasach jak i bankomatach), a także uzupełnianie na bieżąco zasoby gotówkowe;
- opracowanie harmonogramów rotacji obecności w pracy Pracowników Banku oraz przeniesienie części stanowisk pracy na II kondygnację Centrali Banku;
- wprowadzenie możliwości pracy zdalnej dla części pracowników Banku i Członków Zarządu.
- możliwość przeprowadzenia Posiedzeń Rady Nadzorczej Banku w formie telekonferencji.

Bank Spółdzielczy w Lubawie zaktualizował Plany Ciągłości Działania w zakresie zagrożenia epidemiologicznego (w tym również w związku z COVID-19). Aktualizacja została wprowadzona Uchwałą Zarządu nr 85/2020 z dnia 30 czerwca 2020 r.

W roku 2020 Bank, w ramach Tarczy antykryzysowej COVID-19, otrzymał pomoc:

- zwolnienia 50% składek ZUS za okres marzec – maj 2020 (na podstawie zapisów art. 113 ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2) w wysokości 105 082,87 zł,
- świadczenia ze środków FGŚP na dofinansowanie wynagrodzenia dla pracowników nieobjętych przestojem (art.15gg ustawy COVID) w wysokości 125 952,45 zł.

Wprowadzenie instrumentów pomocowych, ze względu na niewielką ich skalę i charakter, nie miało znaczącego wpływu na wynik finansowy, adekwatność kapitałową oraz pozycję płynnościową Banku (wdrożenie instrumentów pomocowych wiązało się z poniesieniem przez Bank dodatkowych kosztów związanych z rozbudową i dostosowaniem systemów IT do możliwości obsługi instrumentów pomocowych w kwocie 3 tys. zł).

Pandemia koronawirusa nie wpłynęła negatywnie na wskaźnik kredytów zagrożonych nominalnie w kredytach ogółem, który ukształtował się na poziomie 1,6%, wobec 4,2% w roku ubiegłym.

Informacje wynikające z art. 111a Ustawy Prawo Bankowe zostały zawarte w powyższym Sprawozdaniu w: rozdziale I ust. 1 i 2, rozdziale VI, rozdziale X ust. 1 i 2.

Sprawozdanie z działalności Banku Spółdzielczego w Lubawie za 2020 rok podlega badaniu zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości i jest ogłaszane jako załącznik do Roczного sprawozdania finansowego Banku.

Bank ogłasza Sprawozdanie z działalności Banku Spółdzielczego w Lubawie za 2020 rok oraz cały opis systemu zarządzania na stronie internetowej Banku.

Bank będzie ogłaszał także informacje o których mowa w art. 431-455 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych.

PODPISY ZARZĄDU BANKU

Lubawa, dnia 27.04.2021 r.